

SCO-KOHNSTAMM INSTITUUT

Omgaan met criteria in 2001

De werking van de indicatiestelling en ervaringen van de RVC's –VO met de procedure voor indicatiestelling en –criteria in het derde overgangsjaar

December 2001

Eva Voncken
Pjotr Koopman
Charles Felix
m.m.v. Jannet Dekker

Inhoudsopgave

Samenvatting en slotbeschouwing

1.	Vooraf	5
2.	RVC-monitor: Verslag van de RVC-interviews	7
2.1	De inrichting van de RVC-VO.....	7
2.2	De voorlichting aan/communicatie met het VO-veld en basisonderwijs	8
2.3	Aanmeldingen/de aangeleverde informatie/OWR	9
2.4	Logistiek.....	11
2.5	Afwijkingsformulieren.....	12
2.6	Gebruik van het registratiesysteem	13
2.7	De werking van de criteria	14
2.8	Overleg en ondersteuning.....	16
2.9	Belemmerende en bevorderende factoren bij de uitvoering van het RVC-werk.....	16
2.10	Conclusies	19
3.	RVC-monitor: een samenvatting van de kwantitatieve gegevens	21
	Gebruikte afkortingen	31
Bijlage 1	Nadere beschrijving van de gegevens uit de RVC-bestanden.....	33
Bijlage 2	Verkenning van de motivering voor afwijking van het RVC-advies	67
Bijlage 3	Aanvullende informatie bij de aangekruiste categorieën	71

Samenvatting en slotbeschouwing

Voor het derde achtereenvolgende jaar is in opdracht van het Ministerie van OCenW de RVC-monitor uitgevoerd. Deze monitor bestaat uit twee delen: a. een analyse van bestanden die door de RVC's VO worden aangeleverd. Daarin staat de werking en toepassing van de criteria centraal. b. In het tweede deel gaat het om de informatie-verzameling over de werking van de indicatiestellingprocedure als zodanig, van het geven van voorlichting en de communicatie met het veld tot en met het uitbrengen van het advies en eventuele afwijking daarvan door de school. Die informatie is verzameld via gesprekken met alle 16 RVC-secretarissen.

De organisatie van het RVC-werk en de inrichting van de RVC's verloopt goed. In termen van de inrichting en organisatie van de RVC-taken doen zich alleen knelpunten voor op het ondersteunende vlak, in de zin van administratie en soms huisvesting, door verbondenheid aan de OBD's en vanwege de piekbelasting. Het administratie/registratiesysteem is beter benut dan het afgelopen jaar. Effecten daarvan zijn merkbaar in de analyse van bestanden.

Het eerste jaar (1999) dat de RVC's VO operationeel waren stond sterk in het teken van bijstelling van de criteria. Vorig jaar, in 2000, kreeg de kwaliteit van de aanmeldingen de volle aandacht van de RVC's. Op dat vlak is veel ondernomen en ook bereikt afgelopen jaar, wat zich bijvoorbeeld uit in een over de hele linie genomen verbetering op het gebied van de aangeleverde informatie dankzij een heel intensieve communicatie, voorlichtingsactiviteiten en leereffecten die als gevolg daarvan optreden. Er is aan beide kanten, het scholenveld en de RVC's, een vorm van routine gegroeid. De RVC's, soms geholpen door coördinatoren van samenwerkingsverbanden, hebben veel gedaan aan het voorlichten van het veld, door middel van allerlei activiteiten: van brede voorlichting tot maatwerk: het doornemen van negatieve adviezen met de scholen en het laten zien van de opbouw van 'goede' dossiers. De situatie rond testgebruik is verhelderd, waarbij het zeker niet zo is, dat er in grote getale instrumenten voorkomen die niet op de preferent te gebruiken lijst staan. De ideale situatie voor wat betreft de kwaliteit van aanmeldingen is nog niet bereikt, maar in de opmerkingen die daar dit jaar over gemaakt worden is naast ontbrekende informatie ook sprake van knelpunten van een wat andere orde: de informatie wordt niet voldoende onderbouwd of niet voldoende duidelijk gepresenteerd. Ook uit de kwantitatieve analyse komt het beeld naar voren dat er minder onvolledige dossiers zijn vergeleken met vorig jaar, waarbij het registratiesysteem een belangrijke rol speelt. Over de stijgende kwaliteit van de informatie en de aansluiting tussen het primair en voortgezet onderwijs merkt een RVC-secretaris op: *"Het is een trein die rijdt, waar we twee jaar geleden nog dachten dat dat 10 jaar zou duren"*. Er is dus meer gerealiseerd in relatief korte tijd, dan twee jaar geleden nog verwacht werd.

Ook in ander onderzoek dat momenteel bij het SCO-Kohnstamm Instituut wordt uitgevoerd, merken we, dat de tijdelijke regeling en procedure voor indicatiestelling op een aantal plaatsen in Nederland netwerken tussen primair en voortgezet onderwijs nieuw leven ingeblazen hebben. Onder invloed van de overgangsregeling hebben scholen uit beide sectoren de handen in elkaar geslagen om de informatieoverdracht en al wat daar bij hoort, in het bijzonder rond zorgleerlingen, beter te doen verlopen.

In de communicatie met het veld kristalliseren zich een paar zaken wat scherper uit: veel scholen bewegen zich in de goede richting voor wat betreft de aanmeldingen, wat overigens niet betekent dat daarmee de kous af is; alleen al vanwege personeelwisselingen blijft voortdurende voorlichting noodzakelijk. Er is een klein aantal, zowel basis- als scholen voor voortgezet onderwijs, die ondanks intensieve inspanningen niet te bereiken blijken. De toegenomen transparantie rondom de indicatiestelling en de indicatiecriteria wordt als een goede zaak

beschouwd en een verbetering ten opzichte van de vroegere verwijzingsprocedure. De keerzijde van de medaille is dat sommige scholen de toegenomen openheid van informatie gebruiken om leerlingen anders te selecteren. Ook spelen soms regionale 'eigenheden' een rol bij de aanmelding. Zo zijn er regio's waar ervaring bestond met een soort tussenopvang tussen LWOO en PrO en regio's waar zsmok ontbreekt. Steeds duidelijker wordt, dat scholen een bepaalde populatie, een bepaald type leerlingen, in huis hebben/halen.

In kwantitatieve zin is het aantal dossiers dat bij de RVC's tot aan 1 oktober 2001 is aangemeld toegenomen ten opzichte van het vorig jaar en het is te verwachten dat ook over het gehele jaar het aantal nog zal stijgen. Naar type aanmeldingen zijn de verhoudingen in de aanmelding voor praktijkonderwijs en leerwegondersteunend onderwijs vrijwel gelijk gebleven: respectievelijk 18 en 82%. In 15% van de gevallen hebben de RVC's een negatief advies uitgebracht en ook dat is nagenoeg gelijk aan de situatie in 2000. De afwijking tussen het toepassen van de criteria door de RVC's en een stricte toepassing van de criteria is in 2001 kleiner dan in 2000. Op het gebied van het (afzonderlijke) criterium IQ is er in de aanmeldingen ten opzichte van vorig jaar niets veranderd. Op het gebied van de leerachterstand is het percentage aanvragen met een leerachterstand minder dan anderhalf jaar gelijk gebleven (12%); de middencategorie (1.5 – 3 jaar leerachterstand) is gestegen van 50% (2000) naar 54% (2001), terwijl de categorie meer dan 3 jaar leerachterstand is afgenomen van 38 naar 35%. Opmerkelijk is het nog steeds grote aandeel aanvragen voor LWOO terwijl de leerachterstand meer dan 3 jaar bedraagt. Er wordt bij een kwart van de aanmeldingen sociaal emotionele problematiek aangedragen en geregistreerd. Sommige RVC's registreren dit gegeven vaker dan het voor de criteria 'meetelt'.

De RVC's vinden beleidsruimte bij het uitvoeren van hun taak een groot goed. In de nieuwe regeling wordt die beleidsruimte minder, maar ook anders van aard. Waar in de overgangsregeling beleidsruimte werd benut om tot een (voornamelijk) positief advies te komen, geldt in de nieuwe regeling dat met de beleidsruimte de keuze tussen praktijkonderwijs en leerwegondersteunend onderwijs aan de orde is. Weliswaar is becijferd dat de omvang van de beleidsruimte niet dramatisch terugloopt, zoals soms verondersteld wordt, maar van ruim een derde naar 29% gaat, het grootste verschil zal dus bij de inhoud van het advies liggen: niet meer positief of negatief, maar gaat het om een indicatie voor leerwegondersteunend of praktijkonderwijs.

De RVC's achten zich dus onder de huidige condities in staat de indicatiestelling onafhankelijk en objectief uit te voeren. Er is tegelijkertijd een licht gevoel van onzekerheid merkbaar met het oog op het afgeven van beschikkingen, dat is immers een nieuwe situatie. Met het oog op het afgeven van beschikkingen is niet verwonderlijk de uniformiteit in handelen tussen de RVC's sterker op de voorgrond getreden. Er is onder meer een werkgroep voor ingesteld. Uit de analyse van de registraties die de RVC's voeren blijkt dat de RVC's dichter naar elkaar zijn gegroeid, zowel onderling als naar een meer stricte toepassing van de criteria. Ook de toegenomen frequentie en de wijze van organisatie van het landelijk overleg van het Ministerie en de RVC's, voorafgegaan door een eigen RVC-overleg, speelt een rol in de uitwisseling. In het rapport zijn enkele punten benoemd waarop RVC's nog van elkaar verschillen (bijvoorbeeld in het hanteren van een IQ-grens). De meest dringende zaken met het oog op komend jaar zijn:

- een tijdige voorlichtingsbrochure en brede voorlichting in het bijzonder aan het basisonderwijs en ook ouders
- het bekendmaken van het overzicht van toegestane instrumenten, met extra aandacht voor sociaal emotionele problematiek
- spreiding van aanmeldingen
- uniformiteit tussen de RVC(kamer)s
- juridische scholing (AWB).

1. Vooraf

Voor het derde achtereenvolgende jaar is in het najaar van 2001 de 'RVC-monitor' gehouden. In 1999 ging de RVC-monitor van start met het analyseren van de eerste 5000 meldingen bij de RVC's VO, op basis van de geformuleerde landelijke criteria¹. In dat najaar zijn mede op basis van deze analyses de criteria bijgesteld. Begin 2000 is bekeken in hoeverre de eerste 5000 meldingen afweken van het totale aantal dossiers dat bij de RVC's VO in het jaar 1999 is aangemeld. Ook hierover is gerapporteerd². De werking en de dekking van de bijgestelde criteria stonden centraal in de monitorronde van afgelopen najaar³.

In 2001 geldt dezelfde (overgangs)regeling als in 2000 van kracht was. In 2002 wordt de nieuwe Regeling⁴ van kracht en gaan de RVC's beschikkingen afgeven in plaats van adviezen. Het zal tot de taak van de RVC-VO blijven behoren om beschikkingen voor het LWOO af te geven.

De monitor bestaat grofweg uit twee delen: een kwantitatief beeld en een kwalitatief beeld. Het eerste heeft vooral betrekking op de analyse van bestanden die door de RVC's worden aangeleverd. Daarin staat de werking en toepassing van de criteria centraal. In het tweede deel gaat het om de informatie-verzameling over de werking van de indicatiestellingprocedure als zodanig, van het geven van voorlichting en de communicatie met het veld tot en met het uitbrengen van het advies en eventuele afwijking daarvan door de school. De centrale vraag voor dit onderdeel luidde dit jaar: Hoe verloopt de procedure van indicatiestelling van begin tot einde naar indruk van de RVC's; hoe functioneren de RVC's op dit moment en welke randvoorwaarden formuleren zij met het oog op hun functioneren onder de nieuwe regeling? Naast het in kaart brengen van de zaken die ook in 1999 en 2000 aan de orde zijn geweest, is dit jaar dus ook verkend in hoeverre de RVC's zich voldoende toegerust en 'klaar' achten voor de taken en verantwoordelijkheden waarvoor zij in de nieuwe Regeling geplaatst worden. Daarbij staat de interne procesgang centraal en daarbinnen elementen als zaken rond de automatisering, certificering, uniforme werkwijzen en procedures. Tot slot is dit jaar bijzondere aandacht gegeven aan de (zowel kwantitatieve als inhoudelijke) analyse van afwijkingsformulieren, verkregen van een aantal RVC's.

leeswijzer

Hoofdstuk 2 omvat het verslag van de interviews gehouden met RVC-vertegenwoordigers. Daarin wordt onder de paragraaf 'afwijkingsformulieren' een uitstapje gemaakt naar de analyse van de formulieren die dit jaar heeft plaatsgevonden. Het hoofdstuk besluit met een aantal conclusies op een rij.

Het derde hoofdstuk omvat het kwantitatief beeld op basis van de aangeleverde bestanden. Hoe zien de gegevens eruit, hoe verhouden zich uitspraken tot strikte toepassing van de criteria zijn vragen die in dit hoofdstuk aan bod komen. Het hoofdstuk is net als verleden jaar opgebouwd aan de hand van een aantal vragen. In een bijlage bij dit hoofdstuk worden de gegevens uitvoeriger beschreven.

¹ Voncken, E., P. Koopman en M. Derriks (1999) Omgaan met criteria. Ervaren van de RVC's-VO met de toelaatbaarheidscriteria voor LWOO en PrO in het overgangsjaar. Amsterdam: SCO-Kohnstamm Instituut.

² Voncken, E. en P. Koopman (2000) Omgaan met criteria II. Een terugblik en een vooruitblik. Verkenningen ten behoeve van het Ministerie van OCenW, Directie VO. Amsterdam: SCO-Kohnstamm Instituut.

³ Voncken, E. P. Koopman, M. Derriks, m.m.v. R. Lippens (november 2000), Omgaan met criteria in 2000. De werking van de toelaatbaarheidscriteria en ervaringen van de RVC's-VO met de toelaatbaarheidsprocedure en – criteria in het tweede overgangsjaar. Amsterdam, SCO-Kohnstamm Instituut

⁴ Regeling regionale verwijzingscommissies en zorgbudget voortgezet onderwijs 2002-2003

2. RVC-monitor: Verslag van de RVC-interviews

Tussen juli en eind september 2001 zijn, net als in de voorgaande jaren, gesprekken gevoerd met de RVC-VO. De vragen hadden een wat ander karakter dan de jaren ervoor. Weliswaar stond een groot deel nog steeds in het teken van de ervaringen van de RVC-VO met de procedure voor de indicatiestelling en de geformuleerde criteria; dit maal zijn vragen naar het interne werkproces en de organisatie binnen de RVC's toegevoegd en is indringender geïnformeerd naar wat nodig is voor het komend jaar, wanneer er immers met beschikkingen gewerkt zal worden.

We bespreken de onderwerpen uit de gespreksronde en houden daarbij de volgorde van de besproken thema's aan. De eerste paragraaf (2.1) omvat het terrein van de inrichting van de RVC-VO. De voorlichting aan/communicatie met het VO-veld en basisonderwijs komt in de tweede paragraaf aan bod. De derde paragraaf gaat over de kwaliteit van de aangeleverde informatie. In de vierde paragraaf staat de logistiek centraal. In de vijfde paragraaf worden de ervaringen met de afwijkingsformulieren besproken. In die paragraaf wordt een uitstapje gemaakt naar een analyse die we dit jaar gemaakt hebben van geanonimiseerde afwijkingsformulieren verkregen van een aantal RVC's. Het gebruik van het registratiesysteem is aan de orde in de paragraaf 2.6. De volgende paragraaf beschrijft de werking van de criteria. In de achtste paragraaf gaat het om het overleg en de ondersteuning. Paragraaf 2.9 beschrijft een eindindruk en de factoren die de RVC's dit jaar als bevorderend dan wel belemmerend bij hun werk ervaren hebben. In de slotparagraaf, 2.10, worden de conclusies samengevat.

2.1 De inrichting van de RVC-VO

In totaal tellen de 16 RVC's 38 RVC-kamers. Er zijn 5 RVC's die uit één kamer bestaan; er zijn er 4 die uit twee kamers bestaan; 3 RVC's tellen drie kamers en 4 RVC's bestaan uit 4 kamers. In sommige gevallen is er bewust voor gekozen –soms op grond van ervaringen in de RVC-PO- om met één kamer te werken.

De verdeling in RVC-kamers afgezet tegen het werkgebied (de samenwerkingsverbanden) is doorgaans adequaat. Waar de verdeling in aantallen dossiers onevenwichtig is, worden dat afspraken over gemaakt. Zo neemt de ene kamer bij een grote toeloop van ISK-aanmeldingen bijvoorbeeld dossiers over van de andere kamer.

Aan de RVC's met meerdere kamers is gevraagd naar het hanteren van uniforme werkwijzen. In het algemeen verloopt dat naar tevredenheid en is er verbetering te constateren ten opzichte van het vorige jaar. Er wordt frequent overlegd over de procedures. Soms vindt men het lastig daarover te oordelen en in een paar gevallen durft men niet te stellen dat de werkwijze op het moment geheel uniform is. Er is bijvoorbeeld sprake van verschillen in handelswijze binnen een kamer of in het hanteren/interpreteren van beleidsruimte. De interne communicatie tussen de kamers verloopt naar tevredenheid.

Over de relatie met de OBD (soms heeft een RVC met meerdere OBD's van doen) zijn de RVC's meestal (minstens) redelijk tevreden.

Meest genoemde knelpunten liggen op het terrein van de huisvesting en administratieve ondersteuning: OBD's sluiten voor kortere of langere periode hun deuren in de zomer-vakantieperiode. Dat valt samen met topdrukke bij de RVC. Dat betekent niet dat het werk daardoor stil komt te liggen. Afspraken over ondersteunende werkzaamheden/administratie kunnen daardoor soms niet (helemaal) worden nagekomen.

Suggesties voor verbetering van de inrichting hebben soms betrekking op het gelijkstemmen/uniformeren van de werkwijze van de verschillende kamers en RVC's onderling, soms op het automatiseringssysteem (zie verder paragraaf 2.7).

De RVC moet zo zijn samengesteld dat ook in wisselende samenstelling een team van drie deskundigen onder wie in ieder geval een diagnostisch geschoold psycholoog of diagnostisch geschoold orthopedagoog en een deskundige op VMBO-terrein het werk kan doen; deze moeten onafhankelijk zijn van de scholen/afdelingen waarvoor de beschikking wordt opgesteld. Bij alle RVC's is er voldoende en ook onafhankelijke deskundigheid in huis om het werk te kunnen uitvoeren. Overigens blijkt de continuïteit van menskracht binnen de RVC's groot. Veel RVC-VO-leden waren in een eerder stadium ook betrokken bij de RVC-PO.

Ook kan men in alle gevallen een beroep doen op ondersteuning door een secretaris. Deze wordt vaak ingezet voor coördinatie, voorbereiding en uitvoering van besluiten.

De administratieve ondersteuning kan met name in de piekperiode een probleem vormen. Dat heeft in sommige gevallen met de OBD te maken. Oplossingen worden gezocht in de sfeer van het inschakelen van uitzendkrachten en vakantiekrachten. De manier van invoeren van gegevens verschilt nogal eens; soms nemen de secretarissen dat voor hun rekening, soms doen de administratieve medewerkers dat nadat de secretaris de dossiers gecontroleerd heeft en soms worden bijvoorbeeld alleen personalia door de administratieve ondersteuning ingevuld vanuit de gedachte dat een administratieve functionaris niet de aangewezen persoon is om te moeten kiezen als er bijvoorbeeld twee IQ-scores op een aanmeldingsformulier vermeld staan.

Op het gebied van de inrichting van de RVC worden enkele suggesties ter verbetering voor volgend jaar gedaan. Die hebben betrekking op het organiseren van het werk: *“In de piekperiode zijn de werkzaamheden vrij routinematig; om scherp te blijven werkt de secretaris samen met een assistent-secretaris”*. Een andere suggestie betreft het opstellen van een checklist voor het controleren van dossiers. Weer een andere een signaal van het automatiseringssysteem in geval een dossier de termijn dreigt te overschrijden.

2.2 De voorlichting aan/communicatie met het VO-veld en basisonderwijs

Over de voorlichting aan het basisonderwijs en speciaal basisonderwijs zijn de geluiden bijzonder unaniem: daar schort nog heel veel aan en dat wordt wel omschreven als: ‘de zwakste schakel’. Dat uit zich meestal in gebrek aan bereidheid om mee te werken en het aanleveren van minimale onderwijskundige rapporten, waar de RVC niet mee uit de voeten kan. De geplande landelijke activiteiten zijn niet van de grond gekomen, zo stelt men. Er is niet alleen dringend voorlichting aan het basisonderwijs nodig over de criteria en procedures, maar ook over het nieuwe vmbo en de zorgstructuur. Een paar RVC's hebben de voorlichting aan het basisonderwijs bij het uitblijven van een landelijke actie zelf ter hand genomen. Maar op bijeenkomsten wordt geconstateerd dat de scholen die het nodig zouden hebben “schitteren door afwezigheid”. Doorgaans is voorlichting aan het basisonderwijs een zaak van (coördinatoren van) samenwerkingsverbanden.

Voor wat betreft de contacten met het VO is men positiever gestemd. Er is een scala aan voorlichtingsactiviteiten gericht op het VO, van bijeenkomsten (mondelinge voorlichting, bijvoorbeeld over testen) en evaluaties van het afgelopen jaar tot eigen brochures, nieuwsbrieven (bv over het aangeven van leerachterstanden in termen van DLE's), formulieren en jaarverslagen. In het algemeen is de bereidheid van het VO groot (*“positieve berusting”* noemt men het). Wel is opvallend dat zich op verschillende plaatsen nu duidelijker begint af te tekenen dat er een aantal scholen is dat het goed oppakt, maar dat er ook scholen zijn die zich er stelselmatig met een Jantje-van-Leiden vanaf maken en waar zelfs de meest intensieve voorlichtingsactiviteiten van een aantal malen langsgaan tot en met blad voor blad uit geanonimiseerde dossiers laten zien hoe het zou móeten, geen effect sorteren. Er wordt veel gedaan om scholen ‘op te voeren’. Zo wordt er ook steeds meer teruggekoppeld naar de scholen (scholen zijn ook soms benieuwd hoe ze het er vanaf gebracht hebben of men houdt een bijeenkomst om te praten over de negatieve adviezen) en komt in de terugkoppeling meer maatwerk tot stand. Terwijl vorig jaar de terugkoppeling werd

afgestemd op de ‘grootste gemene deler’, wordt er bijvoorbeeld nu specifiek commentaar per school gegeven.

Contactpersonen bij scholen wisselen van functie, waardoor opnieuw inwerken, maar ook continue voorlichting nodig blijft.

Men is doorgaans redelijk tevreden over het effect van de voorlichting aan het VO, over die aan het basisonderwijs is men veel minder tevreden. Onzekerheid en onduidelijkheden over criteria, bijvoorbeeld over de berekeningswijze van de DL/DLE’s en over de rol van de RVC die dit jaar lang voortgeduurd hebben, spelen daarbij zeker ook een rol.

Voor de toekomst vraagt men om:

- een snelle en in verband met de beschikkingen veel grondigere voorlichtingsactie in de richting van de scholen. “*Scholen vragen nu al om die informatie*”.
- gezamenlijk beleid van de Directies PO en VO op dit punt
- met spoed: voorlichting basisonderwijs
- de bijgewerkte lijst met testen/toetsen
- betere informatie voor ouders

2.3 Aanmeldingen/de aangeleverde informatie/OWR

Het is opmerkelijk dat de situatie rond aanmelding en de rol van een (eventuele) PCL (permanente commissie leerlingenzorg) daarbij sterk varieert. Er blijken nog verschillende situaties zonder PCL te bestaan, terwijl elk samenwerkingsverband een PCL zou moeten hebben. In twee gevallen geldt dat voor de gehele RVC-regio, in vier gevallen betreft het één of meerdere samenwerkingsverband(en). In de situaties waar er wel een PCL functioneert varieert de rol van de PCL van geen rol of alleen een rol in de voorlichting, de PCL als voorportaal, een ‘stoplichtfunctie’; met een taak in het compleet maken van dossiers of pre-adviezen (hoewel dat laatste zeker in de hinderlijke vorm⁵, nauwelijks meer genoemd wordt), het zorg dragen voor onderbouwing bij twijfelgevallen tot het bekijken en doorspreken van negatieve adviezen met de scholen. Veelal wordt de rol van de PCL als stimulerend omschreven. In een paar gevallen –waar “*de PCL z’n werk goed doet*” - leidt de tussenkomst van de PCL tot vertraging en opstoppingen. Een enkele keer constateert men geen extra opbrengst van de inbreng van de PCL voor de RVC. Er wordt gesignaleerd dat de rol van de PCL in de toekomst onduidelijk is.

De kwaliteit van de aangeleverde dossiers bekeken in termen van volledigheid en hardheid is grosso modo gelijk aan vorig jaar. De ene RVC constateert een lichte verbetering, die vaak wordt toegeschreven aan intensieve communicatie met de vo- en soms ook basisonderwijs- en leereffecten die optreden, de ander een lichte teruggang. Ook komt voor dat scholen die het vorig jaar goed deden, dit jaar wat minder presteren en andersom. De RVC wordt betrokken in het proces van het aanleveren van informatie: “*We worden door de scholen gebruikt als externe hulp*”.

Op het gebied van de communicatie tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs is weinig veranderd. Ook hier wordt geconstateerd dat er een bepaalde groep basisscholen is, die niet meewerkt, omdat men er geen belang bij meent te hebben. Maar ook komt het voor dat een VO-school weigert zelf toetsen af te nemen.

In een kamer van een RVC is er een convenant gesloten tussen de gemeente en het basisonderwijs. Het onderwijskundig rapport (uniform model) moet (verplicht) ingevuld naar de VO school worden gezonden.

Er zijn nog heel veel verschillende onderwijskundige rapporten in omloop. Een RVC kan bv te maken hebben met zes samenwerkingsverbanden ieder met een eigen onderwijskundig rapport en

⁵ In voorgaande jaren leidde de situatie dat de PCL aanmeldingen verzamelde en opspaarde alvorens ze aan de RVC aan te bieden hier en daar tot vertraging in de uitvoering van het RVC-werk.

een eigen dossieropbouw. Digitale modellen worden van niet of minimaal tot in grote mate gebruikt. Een voordeel van digitale aanlevering dat gemeld wordt is, dat dat zo ingericht kan worden dat er nauwelijks gegevens kunnen ontbreken. Er wordt nog vaak overlap tussen het onderwijskundig formulier en het aanmeldingsformulier geconstateerd. De inhoud varieert van te summier tot te uitgebreid. Men is vaak slordig en te gemakkelijk, verwijst naar bijlagen, zodat de RVC op zoek moet naar gegevens. “*Dat kan volgend jaar niet meer*”, zo stelt een RVC-secretaris. Scholen moeten bij de aanmelding een aantal zaken onderbouwen. Inhoudelijk verloopt die onderbouwing op verschillende terreinen zoals de reden voor aanmelding, de onderbouwing in het grensgebied tussen praktijkonderwijs en leerwegondersteunend onderwijs of van sociaal emotionele problematiek (SEP) nog moeizaam. Het aangeven van de relatie tussen sociaal emotioneel functioneren en leerachterstand, hetgeen volgens de criteria voor indicatie voor leerwegondersteunend onderwijs aangetoond moet worden, blijft een probleem. De reden voor aanmelding, zo stellen sommige RVC’s, is ook een gegeven dat voor de vo-scholen lastig is en waar eigenlijk het basisonderwijs bij uitstek kennis van heeft. En ook hier blijft de onduidelijkheid spelen: wat is precies leerwegondersteunend onderwijs?

Scholen hebben moeten wennen aan het aanleveren van leerachterstand in termen van DLE. De berekeningswijze levert in sommige RVC-regio’s nauwelijks meer problemen op, bij anderen wel. Dat laatste geldt bijvoorbeeld in regio’s waar de basisscholen niet met DLE’s werken. Overigens vermoeden de RVC’s dat VO-scholen veelal nog te onbekend zijn met DLE om daarop te reageren. In een aantal gevallen berekent de RVC de DLE zelf.

Overigens blijft ‘de DLE-kwestie’ in ruime zin leven bij de RVC’s. Aan de ene kant gaat het dan om de vraag wat als uitgangspunt genomen wordt voor de berekening van de DLE en hoe zich DLE-berekening verhoudt tot zij-instroom bijvoorbeeld; aan de andere kant gaat het om een meer elementaire vraag of het bepalen van leerachterstand wel het best in DLE-termen kan gebeuren. Men heeft daar moeite mee, maar realiseert zich dat er momenteel gebrek aan alternatief is.

Het omschrijven van twee interventies wat dient te gebeuren in geval van zij-instroom gebeurt minimaal. Verder ontbreekt vaak de omschrijving van een echte zienswijze door ouders en wordt veelal volstaan met een handtekening.

Er blijken verschillende opvattingen te bestaan over wat het begrip ‘niet-ontvankelijk’ inhoudt. Veelal verwijst men naar niet-volledige dossiers en ontbrekende informatie, die voor aanvulling teruggezonden worden naar de school. In een paar gevallen noemt men een dossier (pas) niet-ontvankelijk als de school niet genegen blijkt de informatie aan te vullen (in feite het onderscheid: niet-ontvankelijk en niet-behandelbaar).

Er lijkt een verschil tussen de grote steden en de regio: In de grote steden is in eerste instantie ongeveer 15-20% van de dossiers onvolledig, in de regio’s gaat het om 10% of minder. In een paar regio’s heeft men nauwelijks te maken met ontbrekende gegevens. Zoals al aangegeven is een voordeel van elektronische aanlevering dat er geen gegevens kunnen ontbreken. In de piekperiode zijn er doorgaans meer dossiers waarbij ‘iets vergeten is’.

Er is een advieslijst opgesteld waarop testinstrumenten vermeld staan, die door de COTAN. Alle tests die op de markt komen worden op kwaliteit beoordeeld door deze Commissie Testaangelegenheden Nederland van het NIP. De COTAN beoordeelt de tests onder andere op betrouwbaarheid en validiteit. Scholen dienen te vermelden welke instrumenten gebruikt zijn om intelligentie, leerachterstand en eventueel sociaal emotioneel functioneren van een leerling te bepalen. De testen die door de scholen aangegeven worden komen in veel gevallen wel voor op de ‘COTAN-lijst’, al wordt hier en daar geconstateerd dat er een grote diversiteit aan toetsen gebruikt wordt. Als dat niet het geval is volgen er verschillende reacties van de RVC’s: ofwel men stuurt het terug, ofwel men accepteert het met de waarschuwing dat het de laatste keer is, ofwel men stelt zich op het standpunt dat het dit jaar nog een advieslijst is en dat de keuze aan de scholen is.

Problemen doen zich met name voor op het gebied van toetsen voor sociaal emotionele problematiek en soms didactisch gebied. Voor het eerste geldt dat onduidelijk is welke testen adequaat zijn en dat ze bovendien onder verantwoordelijkheid van een deskundige afgenomen moeten zijn. Bij didactische toetsen geldt dat er in een enkele regio soms –door een groot deel van de scholen- testen gebruikt worden die volgend jaar niet meer toegestaan worden, bijvoorbeeld regionale toetsen. Er zijn RVC's die goede ervaringen hebben met testen die niet op de lijst staan; die geeft men door aan de werkgroep. Ten tijde van de gesprekken meldden sommige RVC's dat ze zich niet helemaal kunnen vinden in de opgestelde advieslijst. Soms is het lastig dat een test die eerder door de RVC werd 'goedgekeurd' van de lijst verdwenen is.

Er wordt soms gesignaleerd dat vo-scholen op open dagen in februari/maart alle leerlingen testen (zorgleerling of niet) en bijvoorbeeld standaard een SchoolVragenlijst (SVL) afnemen.

2.4 Logistiek

De RVC's hebben de afgelopen jaren sterk gepleit voor een betere spreiding van de aanmeldingen. Er blijven ook in het afgelopen jaar pieken bestaan, met name vlak voor de zomervakantie. Dat heeft als gevolg dat men de behandeling gebaseerd op volledige gegevens over de vakantie heen moet tillen, hetgeen weer leidt tot een langere afhandelingstijd. RVC's proberen met de scholen afspraken te maken over aanleveringstermijnen en een aanmeldingsplanning op te stellen. Daarbij wordt aangegeven dat oktober voor het maken van afspraken een goed moment is ("*Januari is te laat*"). Er blijven veel scholen die de cito-toets willen afwachten. Ook de bemoeienis van de PCL kan een vertragende werking hebben.

De afhandelingstijd van een dossier verschilt per regio en situatie. Gemiddeld bedraagt de 'kortste' afhandelingstijd ongeveer twee en een halve week (bij complete dossiers nog lager, bij ontbrekende gegevens, zeker in de vakantieperiode, hoger) tot zo rond de zes weken. Vaak wordt een periode tussen de drie en vier weken genoemd.

Dossiers en formulieren worden in afgesloten kasten bewaard. Na afhandeling lopen de procedures van de RVC's uiteen: van het terugzenden van de originelen naar de scholen tot het vernietigen dan wel bewaren van kopieën (bijvoorbeeld van negatieve adviezen).

Men hoopt dat het werken met beschikkingen scholen wat meer motiveert tot tijdige aanlevering. Een dringende vraag met het oog op volgend jaar is dan ook vervroeging van de aanmeldingsdatum of andere 'listen' om piekdruk af te zwakken en spreiding te stimuleren. Daarbij wordt regelmatig de vraag gesteld naar de 2 weken termijn⁶ uit de nieuwe Regeling, die men zonder betere spreiding niet haalbaar acht: "*Het wordt dan bovendien dubbel werk*". Verder wordt de suggestie gedaan in het automatiseringssysteem een signaal op te nemen wanneer een dossier over de termijn dreigt te raken.

⁶ In de nieuwe Regeling is vermeld dat de RVC binnen twee weken na ontvangst van de aanvraag het bevoegd gezag schriftelijk dient mede te delen of het leerling-dossier volledig is. Bij de beoordeling van volledigheid hoort ook of de school screenings – en testinstrumenten heeft toegepast zoals opgenomen in de bijlage van de regeling.

2.5 Afwijkingsformulieren

De mate waarin de RVC afwijkingsformulieren ontvangt op negatieve adviezen varieert: in sommige gevallen is dat één op één; in andere gevallen varieert het. Een RVC noemt verschillen tussen de kamers van 50-85%. De grote steden noemen percentages van ongeveer 70%. Doordat afwijkingsformulieren soms veel later worden aangeleverd, gaat het hier uiteraard om een momentopname. Voor wat betreft de kwaliteit van invulling laten de meeste RVC's zich niet in positieve bewoordingen uit: “*productiewerk*”, “*standaardformuleringen*”, “*herhaling van de aanmelding*”, zo luiden de omschrijvingen. Meestal vindt men de omschrijvingen van slechte kwaliteit en de motivatie beperkt. Andere motiveringen dan hetgeen op het aanmeldingsformulier vermeld staat omvatten die zaken als: het ‘verhaal’; een gebrek aan alternatieve oplossingen of argumenten als: ‘groei-potentieel/een kans geven’. Overigens krijgen de RVC's ook signalen dat scholen het negatieve advies van de RVC overnemen. Soms krijgt men dit signaal binnen via een afwijkingsformulier.

In bijlage 2 en 3 is een verslag opgenomen van de analyse die we gemaakt hebben van zo'n 450 geanonimiseerde afwijkingsformulieren. Op deze plaats volstaan we met een tabel waarin af te lezen is welke redenen scholen aandragen om af te wijken van het advies (LWOO dan wel PrO) van de RVC.

De aangeleverde afwijkingsformulieren bestaan voor 81% uit afwijkingen op het advies LWOO (374), voor 19% uit afwijkingen op het advies PrO (85).

	LWOO	Praktijkonderwijs
Aangegeven reden (%)		
cognitie	30	58
leerachterstanden	63	56
- technisch lezen	28	16
- begrijpend lezen	36	22
- spellen	32	21
- rekenen	20	19
sociaal-emotioneel functioneren	37	58
- prestatie- motivatie	7	5
- faalangst	6	8
- emotionele instabiliteit	14	14
gezinsomstandigheden	9	14
medische bijzonderheden	3	8
overige redenen	56	64

De tabel laat meteen al zien dat er vaak meerdere redenen genoemd worden om van een advies af te wijken.

Bij de afwijkingen op een advies voor Praktijkonderwijs geldt dat er weinig verschil is tussen de ‘overige redenen’, IQ/cognitie, sociaal- emotioneel functioneren en leerachterstand (alle in circa 60% van de gevallen genoemd). Bij een afwijking op het advies Leerwegondersteunend onderwijs wordt in veruit de meeste gevallen de leerachterstand genoemd als belangrijkste reden (63%).

Naast een kwantitatief beeld is ook gekeken naar de inhoud van de opmerkingen die de scholen op het afwijkingsformulier aangeven. Bijlage 3 omvat een opsomming van de kanttekeningen en aanvullende opmerkingen die geplaatst worden bij negatief advies, uitgesplitst naar de onderdelen/criteria en andere aspecten. Het is lastig om daar een eenduidig beeld van te geven. Er zijn wel tendensen aan te geven. Bijvoorbeeld worden bij een negatief advies voor leerwegondersteunend onderwijs als kanttekening bij 'leerachterstand' twee aspecten vaak genoemd: waar het gaat om te grote leerachterstand, waardoor de RVC praktijkonderwijs adviseert stelt de school daar tegenover dat de leerling de leerachterstand inloopt en er dus groeipotentieel is; waar het advies van de RVC regulier VMBO is hanteert de school het argument dat de leerling zonder extra ondersteuning weer zal terugvallen (dus een preventief argument). Bij de overige redenen voor de noodzaak voor LWOO wordt vaak behoefte aan kleine klassen, structuur en veiligheid genoemd.

2.6 Gebruik van het registratiesysteem

In alle RVC's wordt het 'automatiseringssysteem Rotterdam' gebruikt, een systeem dat enkele jaren geleden door het CED/RVC Rotterdam ontworpen is. Alle RVC's hebben dit systeem verleden jaar aangeschaft. Het systeem vervult een dubbele functie: een administratieve ondersteuning van het werk van de RVC, doordat het ondermeer naar gelang de uitkomst van de aanvraag (standaard)brieven produceert en een registratieve functie, doordat de te behandelen dossiers worden ingevoerd. Deze RVC-monitor is uitgevoerd op basis van die registratie. Elke RVC-kamer heeft een systeem, waarvan de gegevens naar het SCO-Kohnstamm Instituut worden verzonden. Bij 12 RVC's wordt in alle kamers volledig operationeel. In drie regio's is er sprake van een dubbele registratie voor tenminste één kamer; vanwege een eigen systeem waar de logistiek op afgestemd is of omdat men nog bezig is met omzetting, de software niet goed geïnstalleerd was en men daar hulp bij nodig had. In een kamer is het systeem niet gebruikt. Doorgaans zijn de RVC's voldoende in staat om met het programma om te gaan. Over de algemene, landelijke scholing is men, meestal vanwege het gegeven dat de groep cursisten te gedifferentieerd en het aanbod nogal rommelig bevonden werd, minder tevreden. Het leverde niet veel extra's op en men preferert scholing 'op maat' en 'on site'. Ook wordt de suggestie gedaan van scholing voor de systeembeheerder. Een enkeling heeft een scholingswens om beter met Access (de basis van het programma) om te leren gaan. Men is doorgaans beter te spreken over de interne (OBD)ondersteuning bij technische/inhoudelijke problemen dan over de externe, behalve in die gevallen waar intern en extern dicht bij elkaar ligt en dus de lijnen kort zijn. Dat heeft te maken met de soms slechte bereikbaarheid van de helpdesk. *"Als het systeem vastloopt schiet soms onmiddellijke en adequate hulp tekort"*. Interne problemen hebben met netwerken en servers te maken. Meerderheid van de gevallen maakt het systeem tevreden gebruikers, ook onder eerdere sceptici: Het voorziet in een behoefte, leidt tot efficiënter werken, levert tijdwinst en overzicht. Waar 2 systemen naast elkaar operationeel zijn is dit uiteraard niet aan de orde. In een paar gevallen wordt het programma traag genoemd, zijn er storingen of vindt men er omslachtige handelingen in zitten. Ook maakt men melding van kleine mankementen. Er zijn nog wel wat zaken die aangepast moeten worden:

- de DLE-berekening in het systeem moet worden aangepast op de nieuwe regeling
- wanneer een leerling voor de tweede keer wordt aangemeld na bv een half jaar signaleert het systeem dat niet
- sommige acties zijn onherroepelijk, systeem is soms wat star
- hoe zit het met het betalen van licenties in de toekomst?
- systeem (beslisboom) maakt bij bijzondere gevallen fouten in het pre-advies
- lijst van gecertificeerde instrumenten moet worden opgenomen met daarin tabellen voor DLE. (Ook scholen moeten die tabellen hebben)

- het is in het systeem niet terug te vinden als een positief advies met gebruik van beleidsruimte wordt uitgebracht
- aanvullende adviezen bij een positief advies worden niet in de standaardbrief opgenomen
- ‘negatief +’ adviezen⁷ kunnen niet aangegeven worden
- het zou prettig zijn als er een signaal ingebouwd zou kunnen worden dat aangeeft wanneer een dossier over de deadline dreigt te geraken
- scholing van systeembeheerders zou meer oplossingen op locatie mogelijk maken.

Er bestaan ongelijke wensen voor wat betreft het programma. Terwijl de een op school zou willen sorteren, vindt een ander de te registreren zaken nu al (veel) te uitgebreid en vermoedt dat de traagheid daarmee samenhangt.

Men is op de hoogte van het bestaan van een werkgroep die zich bezighoudt met het automatiseringssysteem en geeft knelpunten aan deze werkgroep door.

2.7 De werking van de criteria

Algemene indruk van het functioneren van de criteria en procedure in 2001

De huidige periode (2000/2001) betekende een continuering van de overgangssituatie, waarin net als vorig jaar de bijgestelde criteria en beleidsruimte van kracht zijn. Niet verwonderlijk daarom, dat men over het geheel in de toepassing van de criteria weinig verandering signaleert. De scholen hebben -net als de RVC's- weer een jaar langer ervaring kunnen opdoen met criteria en procedure en in die zin signaleert men in kwalitatieve zin wel een lichte verbetering.

Toepassen van de criteria voor zij- en neveninstromers blijft men een beetje een farce vinden. Een aantal malen geeft men aan dat er wat beter conform de regels en criteria gemeld wordt. Scholen zijn beter ingewerkt en lijken te leren van negatieve adviezen. Tegelijk signaleert men dat de moeilijkere gevallen –bijvoorbeeld leerlingen die van school naar school gaan- het laatst worden aangemeld. Onder de latere uitspraken zitten verhoudingsgewijs meer negatieve adviezen.

Op het vlak van de vaststelling van IQ geldt dat door sommige RVC's de discrete grens van 90 als te scherp ervaren wordt. “*Eén IQ-punt verschil kan veel uitmaken. En daar komt bij dat gebruik van de WISC, de DLS of IBO ook verschillen laat zien*”. Daardoor is men soms coulant bij een IQ van 91 of 92, zich niet realiserend dat de grens van 90 reeds een bandbreedte van +/- 5 IQ-punten omvat. Het gevaar daarvan is dat er een verschuiving ontstaat. Een enkele RVC vindt het IQ te bepalend in de criteria.

De berekening van de **leerachterstand** is door een aantal RVC's door de ‘gedragsregel’ op andere wijze geschied dan vorig jaar. Men is preciezer geworden, houdt zich aan uitgangspunt van 60⁸. Ook het automatiseringssysteem dwingt daartoe. Maar men blijft het soms gekunsteld vinden, vooral als het gaat om zij-instromers. Of scholen goed op de hoogte zijn varieert per RVC. De RVC's verwachten dat scholen pas volgend jaar zullen reageren op de DLE-kwestie.

Voor wat betreft **sociaal emotioneel functioneren** wordt ondermeer aangegeven dat er volgend jaar heel duidelijke richtlijnen voor scholen moeten zijn: waar moet de aanmelder precies aan voldoen (“*alleen een SchoolVragenlijst is niet voldoende*”). Er wordt een gebrek aan goede diagnostische instrumenten geconstateerd. Ook wordt de suggestie gedaan om gegevens op dit gebied sterker op elkaar te betrekken, bijvoorbeeld de visie van de ouders, de ervaringen in het basisonderwijs en de toetsgegevens uit het VO. Verder suggereert men dat er een lijst van

⁷ Dit waren negatieve adviezen waarbij de RVC aangaf “zich te kunnen voorstellen dat de school een afwijkingsformulier zou insturen.”

⁸ Het criterium leerachterstand wordt geoperationaliseerd in termen van DLE's en afgezet tegen het eind van groep 8, dus DL = 60, ook voor zittenblijvers en niet-Nederlandse leerlingen die later dan groep 3 zijn ingestroomd.

stoornissen gepubliceerd moet worden: wat verstaat men onder stoornissen (leer-gedragse- emotioneel-psychiatrisch neurologisch).

Het komt voor dat scholen met Leerwegondersteunend onderwijs een PrO-leerling aanmelden en omgekeerd. RVC's beschouwen dat als zorgelijk. Soms heeft dat te maken met het doorschuiven van leerlingen, maar ook spelen regionale 'eigenheden' daarin een rol. Bijvoorbeeld zijn er regio's waar ervaring bestond met een soort tussenopvang tussen LWOO en PrO en regio's waar zmk ontbreekt. Steeds duidelijker wordt, dat scholen een bepaalde populatie, een bepaald type leerlingen in huis hebben. Vanuit de RVC's ziet men nog niet veel verschuivingen of 'marktwerking' optreden. Men wijst daarbij op de rol en het functioneren van samenwerkingsverbanden. Het is lastig om goed te adviseren bij tegenstrijdige criteria. De vraag is: waardoor is de leerachterstand veroorzaakt.

'Gewetensnood' -een term die de RVC's met name bij de start van hun taak hanteerden om aan te geven dat men de criteria op dit punt te streng vond- komt nog wel voor, bijvoorbeeld :

- leerlingen uit de oude lom-populatie die buiten de criteria vallen
- allochtone leerlingen die slecht Nederlands spreken
- allochtone leerlingen die een advies PrO krijgen
- in geval van onderwijskundige verwaarlozing, waar kinderen tekort wordt gedaan, maar waar de criteria wel die kant op wijzen
- leerlingen met een hoog IQ en hoge leerachterstand of met een laag IQ en redelijke leerachterstand
- leerlingen bij wie niet aantoonbaar gemaakt kan worden dat er zorg nodig is, terwijl dat wel uit het dossier 'spreekt'
- wat als een vo-school weigert een leerling aan te melden?

Over het algemeen heeft men minder moeite met het geven van voordeel van de twijfel dan andersom: Bijvoorbeeld wanneer men het gevoel heeft dat een leerling eigenlijk te laag geadviseerd is, maar de criteria en de vraag van de school wel die kant opwijzen. Bijvoorbeeld: een school voor Praktijkonderwijs doet een aanvraag, de leerling voldoet op leerachterstand en IQ aan de criteria voor praktijkonderwijs en toch houdt de RVC het gevoel dat de leerling wellicht LWOO zou aankunnen.

Door het gebruik van criteria en het feit dat aangetoond moet worden of een leerling daaraan voldoet is er meer openheid rond de indicering van leerlingen, en dat wordt als een goede zaak beschouwd. Gezien het gegeven dat er veel geïnvesteerd is in het verbeteren van de kwaliteit van informatie-overdracht vraagt men zich wel eens af waar de verwijzing voorheen op gebaseerd werd.

Een neveneffect dat het hanteren en expliciteren van criteria en verbeterde informatievoorziening met zich meebrengt is dat door de toegenomen informatie scholen ook in de positie terecht komen om bij de poort 'nee' te zeggen. Er wordt een tendens geconstateerd dat vmbo-scholen huiverig worden om leerlingen met een laag IQ en gedragsproblemen aan te nemen ("*leerlingen die vroeger geruisloos in het l-onderwijs zouden zijn meegenomen*"). Soms nemen ouders hierover contact op met de RVC. Deze verwijst door naar de coördinator van het samenwerkingsverband, immers dat heeft de plicht voor alle leerlingen een plek te zoeken.

De RVC's hechten sterk aan de beleidsruimte, gebruiken het redelijk veel en zien de beleidsruimte liever toe- dan afnemen. De beleidsruimte wordt kleiner volgend jaar (overlapegebied en tegenstrijdige criteria). Men hecht aan landelijke afspraken over toepassing ervan, maar heeft tegelijkertijd maatwerk hoog in het vaandel. De indruk bestaat bij de RVC's zelf dat er tussen kamers maar ook tussen RVC's nog verschillend met de beleidsruimte wordt omgesprongen. Er zijn signalen dat het werk in de toekomst minder interessant, routinematig en bureaucratischer zal worden. Dat hangt samen met het kleiner worden van de beleidsruimte.

2.8 Overleg en ondersteuning

Afgelopen jaar was er geen help-desk functie zoals in de startperiode, in 199, wel het geval was. De verwachting is dat de komende tijd behoefte zal bestaan aan met name hulp op juridisch vlak. Een maal per zes weken is er een landelijke bijeenkomst van vertegenwoordigers van alle RVC's en het Ministerie van OCenW. Deze bijeenkomsten worden doorgaans als zinvol ervaren en als een verbetering ten opzichte van het 'model' overleg dat voorheen gehanteerd werd. Met name het vooroverleg van de RVC'-voorzitters en secretarissen (daarvoor gaat aan de landelijke vergadering) wordt als een waardevolle toevoeging beschouwd, waardoor het voor de RVC's mogelijk wordt een lijn te trekken. Ook is het een mogelijkheid om afspraken die de uniformiteit tussen de RVC's ten goede komen te maken. Het werken met het systeem dwingt volgens sommigen ook tot meer uniformiteit. Hier en daar uit men twijfels of dit voldoende is om de uniformiteit van handelen te garanderen. Er is een werkgroep ingesteld die zich met dit onderwerp bezighoudt. Toch worden er hier en daar ook wat kanttekeningen bij de waarde van de landelijke bijeenkomst geplaatst: men beschouwt de bijeenkomsten als 'eenrichtingsverkeer'. Men vindt dat de RVC's daar, maar ook elders weinig invloed kunnen uitoefenen: *"Waarom is er bijvoorbeeld geen RVC-vertegenwoordiging in het Technisch Overleg?"* Een andere kanttekening is dat men de besluitenlijsten van de vergadering graag sneller zou ontvangen.

Voor wat betreft de activiteiten op het vlak van certificering is men van mening dat de lijst met grote spoed aan het scholenveld bekend moet worden gemaakt. Hier en daar uit men twijfels ten aanzien van de samenstelling van de lijst. Zoals gezegd hebben sommige RVC's voorkeuren en goede ervaringen met instrumenten die op de lijst ontbreken of voorziet men praktische problemen bij het scholenveld. Een enkele keer wordt opgemerkt dat *"certificering niet thuishoort bij de RVC's, maar bij het Ministerie van OCenW of de Inspectie"*.

2.9 Belemmerende en bevorderende factoren bij de uitvoering van het RVC-werk

In volgorde van meest genoemd zijn dit jaar als bevorderend voor het RVC-werk genoemd:

- o het automatiseringssysteem
- o het vooroverleg van de RVC's
- o de (frequentie van) landelijke bijeenkomsten van RVC's en OCenW
- o goede contacten die men heeft opgebouwd met het veld
- o ingewerkt zijn van de RVC-leden
- o de stijgende kwaliteit van de informatie en de aansluiting van PO-VO; *"een trein die rijdt, waar we twee jaar geleden nog dachten dat dat 10 jaar zou duren"*.

In volgorde van meest genoemd zijn dit jaar als belemmerend ervaren:

- o de piekbelasting/tijdsdruk
- o het automatiseringssysteem
- o onduidelijkheid in informatie, slechte voorlichting aan basisonderwijs
- o principiële problemen met het construct DLE; de vraag of dit niet een schijnwerkelijkheid en -hardheid is
- o de (implementatie van de) database
- o slechte dossiers die voor oponthoud zorgen
- o RVC gaf geen beschikkingen af

Bevorderende en belemmerende factoren hangen soms ook samen, zo getuigt een uitspraak van een RVC: *"Bevorderend is dat de leden van de commissies en de kamersecretarissen goed op*

elkaar zijn ingespeeld en dat er sprake is van een goede werksfeer met goede faciliteiten. Belemmerend is dat de commissie zich steeds meer een computer voelt worden.”

Achten de RVC's zich voldoende geëquipeerd voor de uitvoering van de volgende taken, zo luidde een van de slotvragen, waar het gaat om:

- uitbrengen advies over indicering voor LWOO dan wel PrO
- geven van advies voor verdere begeleiding in geval van een negatief advies
- beheer van de RVC en verslaglegging van de werkzaamheden

Wat betreft het laatste punt ziet men geen problemen. Wat betreft het eerste aandachtsstreepje gaat het straks natuurlijk om het afgeven van beschikkingen. Voor de RVC's betekent dat dat men bezig is zich te verdiepen in de AWB en die te bekijken op de consequenties voor het handelen van de RVC. Er wordt gewaarschuwd dat er ook een bezwaarschrift op een positieve beschikking kan komen.

Wat betreft het tweede punt bestaat er wat onzekerheid. Wat anders kan de RVC adviseren dan regulier VMBO? In hoeverre de RVC een advies voor verdere begeleiding kan aankleden is in hoge mate afhankelijk van de kwaliteit en gegevens in het dossier.

De RVC's achten zich onder de huidige condities in staat om de indicatiestelling voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs onafhankelijk⁹ en op objectieve wijze uit te voeren. In verreweg de meeste gevallen beantwoordt men de vraag bevestigend. Met de beschikkingen in het vooruitzicht is er een licht gevoel van onzekerheid bij de RVC merkbaar. *“Beschikkingen klinkt zwaar”*. Men realiseert zich dat de puntjes op de i moeten worden gezet. In sommige RVC's geeft dat aanleiding tot het standaardiseren van het proces. Kanttekeningen die geplaatst worden:

- *“het blijft moeilijk om met papieren informatie een gefundeerd oordeel te vellen”*
- *‘onder het wateroppervlak borrelen belletjes’*, bijvoorbeeld de DLE-kwestie en de vermeende hardheid van gegevens op basis van SEP-instrumenten.

Tot slot is aan de RVC's gevraagd, naast wat men al eerder heeft aangegeven, aan te duiden wat men als dringend ervaart met het oog op het komende jaar.

Er wordt een aantal punten genoemd:

- een tijdige voorlichtingsbrochure en de voorlichting in het bijzonder aan het basisonderwijs
- spreiding van aanmeldingen
- uniformiteit tussen de RVC(kamer)s
- juridische scholing (AWB)
- certificering/lijst van toetsen, met name op het gebied van sociaal emotionele problematiek
- de ‘DLE-kwestie’

scholingsbehoefte en deskundigheidsbevordering:

Naar aanleiding van beschikkingen komen er hier en daar wat scholingsvragen naar boven bijvoorbeeld op het terrein van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Een RVC gaat professionaliseringsgeld besteden aan het inhoudelijk geprofessionaliseerd raken in motiveringen: Hoe maak je een goede motivering, hoe omschrijf je de reden van aanmelding en historiciteit? Het gaat er dan om de motivering te operationaliseren. Dat moet met het veld worden opgebouwd.

⁹ Overigens merkt een RVC op dat een onafhankelijke RVC onverenigbaar is met toezicht van de Inspectie.

2.10 Conclusies

In 2000 kreeg, nadat de criteria bijgesteld waren, de kwaliteit van de aanmeldingen alle aandacht van de RVC's. Het huidige jaar, 2001, kenmerkt zich door een continuering van de afspraken die in het vorige overgangsjaar golden, anderzijds het toelevan naar de nieuwe situatie: het afgeven van beschikkingen. Dat laatste gaat het gepaard met nieuwe professionaliseringsvragen, bijvoorbeeld op het vlak van juridische scholing (AWB) en de betekenis voor het handelen van de RVC.

Er is veel ondernomen om de kwaliteit van de aanmeldingen te verbeteren. Dat heeft dit jaar ook z'n vruchten afgeworpen, hetgeen tot uitdrukking komt in een over de hele linie door de RVC's geconstateerde lichte verbetering op het gebied van de aangeleverde informatie. Intensieve communicatie en voorlichtingsactiviteiten leiden tot leereffecten.

Een aantal zaken tekent zich in de loop van de tijd wat scherper af. Dat geldt bijvoorbeeld voor het onderscheid tussen scholen die geleerd hebben van de ervaringen in de afgelopen jaren en de kwaliteit van aanmeldingen verbeteren, en scholen die ondanks vele inspanningen van de kant van de RVC's en samenwerkingsverbanden niet willen meewerken. Het laatste type scholen is te vinden zowel onder vo-scholen als scholen voor basisonderwijs. Ook *tussen* beide sectoren doen zich spanningen voor in de zin van: wie moet er testen?

De RVC's achten zich onder de huidige condities wel in staat de indicatiestelling onafhankelijk en objectief uit te voeren. Er is tegelijkertijd een licht gevoel van onzekerheid merkbaar met het oog op het afgeven van beschikkingen. De meest dringende zaken met het oog op komend jaar zijn: een tijdige voorlichtingsbrochure en de voorlichting in het bijzonder aan het basisonderwijs, inclusief certificering/lijst van toetsen, met name op het gebied van sociaal emotionele problematiek; spreiding van aanmeldingen; uniformiteit tussen de RVC(kamer)s; juridische scholing (AWB). Voor het werk vond men dit jaar het automatiseringssysteem; het overleg met OCenW en het eigen vooroverleg; belemmerend de piekdrukke, perikelen rond het automatiseringssysteem, onduidelijkheden en slechte voorlichting.

1. De inrichting en organisatie van de RVC's verloopt naar tevredenheid. Knelpunten op dit gebied (administratie, huisvesting) hangen vooral samen met de piekperiode die in de zomervakantie valt. Uniform handelen vraagt wel nog aandacht.
2. Grondige en brede voorlichting aan scholen, in het bijzonder basisonderwijs wordt met spoed gewenst; daarbij hoort het bekendmaken van het overzicht van toegestane instrumenten. Ook voorlichting aan ouders verdient aandacht.
3. Op het gebied van aanlevering van informatie wordt geconstateerd dat deze nog niet altijd de kwaliteit heeft die het zou moeten hebben. Een greep uit de bevindingen: informatie wordt niet duidelijk gepresenteerd (maar bv in bijlagen of er is overlap); onderbouwingen (van aanmelding, sep, overlapgebied) leveren problemen op, etc.. Maar vergeleken met de situatie van twee jaar geleden is er al een grote sprong voorwaarts gemaakt.
4. Uniformiteit in handelen is een punt dat in het licht van beschikkingen centraler komt te staan. Er zijn signalen dat er tussen de RVC's verschillen bestaan in handelswijze en opvattingen. Dat geldt bijv. voor het begrip *niet-ontvankelijk*; voor het hanteren van de IQ-grenswaarden; toetsgebruik, archiveren; registreren.
5. Omgaan met de DLE-gedragsregel is een gewenningsproces dat niet in elke regio even ver gevorderd is; de DLE-kwestie (is DLE een geschikte en betrouwbare manier om leerachterstand in kaart te brengen) blijft de (RVC)-gemoederen bezig houden.

6. Op het gebied van sociaal emotioneel functioneren ontbreekt het aan goede diagnostische instrumenten en een bevoegde afname. De scholen moet duidelijker gemaakt worden waar men aan moet voldoen.
7. Een betere spreiding van aanmeldingen blijkt lastig te realiseren. De RVC's verachten niet dat de piek ooit helemaal zal verdwijnen, maar men heeft hoop dat onder de situatie van beschikkingen scholen sterker gemotiveerd zullen worden tot tijdige aanlevering. Met het oog op de nieuwe regeling werd regelmatig gewezen op het artikel, dat stelt dat binnen 2 weken na ontvangst van een dossier het geheel op volledigheid en juist testgebruik gecontroleerd moet zijn. In een piekperiode acht men dit lastig uitvoerbaar.
8. De introductie van het RVC-registratiesysteem heeft in 2001 veel aandacht gevraagd. Ondanks klachten over scholing, ondersteuning en mankementen van het systeem zijn er behoorlijk wat tevreden gebruikers. Voor komend jaar worden nog de nodige aanpassingen gewenst (waaronder een signaal in geval een dossier de termijn dreigt te overschrijden)
9. De RVC's hebben minder moeite met een advies dat het voordeel van de twijfel geeft, dan wanneer men de indruk heeft dat er om een te laag advies gevraagd wordt (bijv. bij allochtonen).
10. De beleidsruimte is een behoorlijke factor in de arbeidssatisfactie van de RVC's.
11. De landelijke bijeenkomsten van RVC's en OCenW worden, zeker na de toevoeging van eigen vooroverleg, gewaardeerd; toch vindt men de invloed die RVC's kunnen uitoefenen gering.

3. RVC-MONITOR: EEN SAMENVATTING VAN DE KWANTITATIEVE GEGEVENS

In dit hoofdstuk vatten we de resultaten op grond van analyses op de bestanden in het aangeleverde registratiesysteem samen. De hier gepresenteerde gegevens geven dus een beeld van de geregistreeerde situatie zoals aangetroffen in de aangeleverde bestanden. In bijlage I is een uitgebreide beschrijving en verantwoording van de analysestappen opgenomen. In dit hoofdstuk beperken we ons tot een beschrijving van de voornaamste bevindingen aan de hand van een aantal vragen. We vergelijken de bevindingen zoveel mogelijk met de situatie in 2000.

1. Hoeveel dossiers zijn er in 2001 door de RVC's door middel van het registratiesysteem aangeleverd?

Het automatiseringssysteem van de RVC's is operationeel op het niveau van een RVC-kamer. In totaal zijn er 38 RVC-kamers. Van 33 kamers is de informatie per kamer afzonderlijk medio september ontvangen. Van één RVC is de informatie van 4 kamers tegelijk ontvangen. Van één kamer ontbreekt alle informatie, omdat men niet met het systeem heeft gewerkt (zie hoofdstuk 2.6). In totaal leverden de RVC(-kamer)s middels hun registratie **32.037** cases. De aanmeldingen zijn gedateerd van januari 2001 tot uiterlijk 3 oktober 2001. In een aantal gevallen is de registratie later in het jaar– in april/mei- gestart.

Omdat de bestanden deel uitmaken van een 'lopende' registratie is een deel van de ingevoerde dossiers nog in behandeling. Van 24.435 dossiers is een uitspraak geregistreerd in het systeem, over de overige dossiers is nog geen uitspraak gedaan.

2. Hoeveel aanmeldingen hebben de RVC's in heel 2000 in totaal verwerkt?

In totaal waren er 41.686 aanmeldingen in 2000. In onderstaande tabel is te zien, dat het verschil tussen 1999 en 2000 ruim 6500 aanmeldingen belooft. Doorgaans verklaren de RVC's de verschillen met het aantal nieuwkomers dat fluctueert. Overigens zijn dit geen cijfers die exact vergelijkbaar zijn, omdat bv in 1999 tot 1 augustus de zij-instromers nog niet gemeld hoefden te worden. Er zijn in 2000 ongeveer 4700 aanmeldingen na 1 oktober gedaan. In 'Omgaan met criteria in 2000' is vermeld dat het aantal aanmeldingen per 1 oktober 2000 ruim 36.500 bedroeg.

	aanmeldingen geheel 1999 (conform jaarverslag RVC)	aanmeldingen geheel 2000 (conform jaarverslag RVC)	verschil 2000- 1999	aantal aanmeldingen <u>na 1</u> <u>oktober 2000</u> (bij benadering)
RVC Friesland	1560	1922	+ 362	47
RVC Groningen	1639	2313	+674	493
RVC Drenthe	1339	1596	+257	345
RVC Doetinchem	3520	4219	+ 699	399
RVC Zwolle e.o.	3046	3038	- 8	744
RVC Limburg	2207	2667	+ 460	117
RVC N- Brabant	4537	6026	+1489	807
RVC Zeeland	857	738	-119	21
RVC Beverwijk e.o.	1364	1638	+ 274	33
RVC Haaglanden	2044	2389	+345	104
RVC Utrecht	1748	2021	+ 273	208
RVC Arnhem	2353	2464	+111	90
RVC Amsterdam	1884	2526	+ 642	178
RVC Bodegraven	1033	1222	+ 189	169
RVC Rijnmond	3899	4953	+ 1054	916
RVC Heemstede	2112	1954	- 158	68
Totaal	35.142	41.686	6544	ong. 4739

De tabel geeft weer het totaal aantal meldingen dat de RVC's in hun jaarverslagen over 1999 respectievelijk 2000 hebben opgenomen. In totaal waren er dus ruim 35.000 in 1999 en ruim 41.500 in 2000. Te zien is ook hoe het verschil per RVC eruit ziet tussen 1999 en 2000; meestal is er dus sprake van toename van het aantal meldingen. Na 1 oktober 2000 zijn er ongeveer 4700 meldingen gedaan.

3. Hoe verhoudt zich het aantal meldingen in het systeem tot het totale aantal meldingen bij de RVC's rond 1 oktober 2001?

Rond 1 oktober 2001 hadden de RVC's in totaal 40.387 meldingen ontvangen. De bestanden omvatten –met 32.037 cases- samen 79% van het totale aantal meldingen. Doordat de gegevens op een later moment in het jaar zijn opgevraagd 'dekken' de bestanden een groter deel van het totaal aantal meldingen dan het voorgaande jaar het geval was (65%). In onderstaande tabel zijn de meldingen in de bestanden afgezet tegen het aantal meldingen per 1 oktober 2001. Hierom was er dit jaar sprake van een piek in de meldingen in juni.

Aanmeldingen per 1 oktober 2001 bij de RVC-VO

	<i>Aanmeldingen geheel 1999 (cf jaarverslag)</i>	<i>Aanmeldingen geheel 2000 (cf jaarverslag)</i>	Totaal aantal meldingen rond 1 oktober 2001*	Aantal dossiers aangeleverd in RVC database (medio sept.)
RVC Friesland	1560	1922	1689	1515
RVC Groningen	1639	2313	1818	1496
RVC Drenthe	1339	1596	1514	1054
RVC Doetinchem.	3520	4219	4250	3074
RVC Zwolle e.o.	3046	3038	3385	2997
RVC Limburg	2207	2667	2790	528
RVC Noord-Brabant	4537	6026	5759	4273
RVC Zeeland	857	738	939	825
RVC Beverwijk	1364	1638	1900	1530
RVC Haaglanden	2044	2389	1911	1740
RVC Utrecht	1748	2021	1996	1793
RVC Arnhem	2353	2464	2701	2297
RVC Amsterdam	1884	2526	1921	1772
RVC Bodegraven	1033	1222	1230	1046
RVC Rijnmond	3899	1954	4849	4521
RVC Heemstede	2112	4953	1735	1580
Totaal	35.142	41.686	40.387	32.037

In de tabel is eveneens zichtbaar dat het aantal aanmeldingen in oktober 2001 het totale aantal aanmeldingen van het jaar 2000 dicht nadert.

4. Hoe verhouden zich de aantallen aanmeldingen voor leerwegondersteunend onderwijs en die voor praktijkonderwijs in 2001?

Als we kijken naar alle aanmeldingen dan is de verhouding LWOO-PrO 82-18 en is van 0 procent onbekend wat de aanvraag is. Beperken we ons tot de dossiers waarover een uitspraak is gedaan (24.435 aanvragen) dan blijkt eveneens achttien procent van de aanvragen een PrO-aanmelding. De verhouding tussen aanvragen LWOO-PrO varieert per RVC, uiteenlopend van 13% (Zeeland, Noord-Brabant) tot 23% (Beverwijk, Haaglanden) van de aanvragen. Dit komt overeen met de situatie in de voorgaande jaren. Het percentage PrO-aanvragen was in 2000 wat lager (15%). Over heel 1999 was de verhouding 84-16%.

Nog eens op een rijtje de verhouding in type aanmelding:

	aanvraag PrO – aanvraag LWOO	
geheel 1999:	16%	84%
geheel 2000:	15%	85%
tot 1/10/2001:	18%	82%

De dossiers die nu nog in behandeling zijn, zijn vaker LWOO-aanvragen. Daarmee zal de situatie over geheel 2001 nauwelijks meer afwijken van 1999 of 2000. Per RVC verschilt de verhouding tussen de LWOO en PrO-aanvragen (zie bijlage I).

5. Welke herkomst hebben de aanmeldingen bij de RVC-VO?

In 2001¹⁰ is er, doordat we vanwege de momentafname van het systeem meer te maken hebben met openstaande dossiers, veel voor te zeggen om de dossiers die op het punt van herkomst onvolledig zijn, buiten beschouwing te laten. Op die manier berekend is de onderinstroom 77%; in 2000 was dat 74%. Het aandeel nieuwkomers is 11%; tegen 10% in 2000.

6. Welke adviezen hebben de RVC's in 2001 gegeven?

Uitgaande van de 24.435 aanmeldingen die van een advies voorzien zijn blijkt het volgende:

Over **85%** van de aanmeldingen is een positief advies uitgebracht (tegen 83% in 2000). In totaal hebben de RVC's voor **15%** van de aanmeldingen een negatief advies uitgebracht (tegen 16% in 2000).

Bij een onderverdeling naar type aanmelding zien we dat van alle bij de RVC als LWOO-aanvraag ingediende aanmeldingen **84%** wordt gehonoreerd (tegen 82% in 2000). Van alle als PrO-aanvraag ingediende aanmeldingen wordt **87%** door de RVC's gehonoreerd (tegen 90% in 2000). Tussen de RVC's blijven zich verschillen voordoen in het aandeel (niet) gehonoreerde aanvragen. Anno 2001 loopt het aandeel negatieve adviezen uiteen van 9-24%¹¹ (tegen 9-30% in 2000). Vergelijken we het aandeel negatieve adviezen per RVC met het aandeel in het jaar 2000; dan is er in 5 gevallen een stijging van het aandeel negatieve adviezen; in 6 gevallen een daling en blijft het aandeel in de overige gevallen redelijk stabiel.

Maken we per RVC een verdeling naar type aanvraag, dan loopt het percentage gehonoreerde LWOO-aanvragen uiteen van 70 tot 95%, het percentage gehonoreerde PrO-aanvragen van 67-100%. Bij de meerderheid van de RVC's ligt het percentage gehonoreerde PrO-aanvragen hoger dan dat voor LWOO; in 5 gevallen is het iets lager.

¹⁰ In 2000 bedroeg het aandeel onderinstromers 68%. In 2000 bleek het in kaart brengen van de herkomst van de aanmeldingen door onduidelijke categorieën-indelingen en het hanteren van verschillende aanduidingen in verschillende systemen niet eenvoudig. Het is zuiverder de missing buiten beschouwing te laten. Dan zou in 2000 het percentage onderinstromers 74% worden. Het percentage nieuwkomers verandert hierdoor van 9 naar 10%.

¹¹ Feitelijk van 4-31%, maar beide 'extreme' percentages zijn gebaseerd op een zeer beperkt deel van de registratie.

7. De criteria: Hoe is de verdeling naar IQ binnen de aanvragen?

Van alle behandelde dossiers is in 96% van de gevallen een IQ-score bekend. Het aandeel gevallen waarin ook de toets vermeld is, blijft 90%. Er zijn twee RVC's waar de IQ-score beduidend minder dan gemiddeld is ingevuld.

Van de behandelde dossiers is in 86% van de gevallen volledige informatie bekend over zowel IQ-toets als IQ-score.

Van alle dossiers die nog in behandeling zijn is in 42% van de gevallen een IQ-toets vermeld.

Als we de IQ-scores indelen van alle dossiers die een IQ-score vermelden ontstaat het volgende beeld:

IQ-score:	aantal aanmeldingen	aantal aanmeldingen	percentage	percentage
	2000	2001	2000	2001
IQ < 50	47	24	.3	.1
50 ≤ IQ < 55	67	79	.4	.3
55 ≤ IQ < 60	240	341	1.3	1.3
60 ≤ IQ < 75	3713	5331	20.1	19.9
75 ≤ IQ < 81	3217	4584	17.5	17.1
81 ≤ IQ < 90	6280	9482	34.2	35.3
90 ≤ IQ < 120	4727	6873	25.7	25.6
IQ > 120	90	139	.5	.5
Subtotaal	18381 (78%)	26854 (84%)	100%	100%
Missing	5226 (22%)	5183 (16%)		
totaal	23607 (100%)	32037 (100%)		

Er blijkt nagenoeg geen verschil in de verdeling van de IQ-scores over 2001 en 2000.

Het overlagegebied van 75 t/m 80 omvat in 2001 17.1% van de aanvragen waarvan de IQ-score bekend is.

Gemiddeld is bij de aanvragen voor LWOO het IQ 87, bij die voor PrO 71. Ook dit gegeven wijkt niet af van de situatie van vorig jaar.

8. De criteria: hoe is de verdeling naar leerachterstand binnen de aanvragen?

Het volgende overzicht vat voor de vier domeinen van leerachterstand samen hoe compleet de aangeleverde gegevens zijn.

domein leerachterstand	complete informatie: toets, score, DLE, DL	veel informatie: toets, DLE, DL
technisch lezen	47%	28%
begrijpend lezen	39%	36%
spelling	38%	37%
rekenen	39%	41%

Ook hier blijken de verschillen tussen de RVC's – in ieder geval in registratie van deze gegevens - erg groot.

We baseren ons op de afgehandelde aanvragen.

Van de afgehandelde dossiers is in 2001 van 79% de leerachterstand op technisch lezen bekend (74% in 2000)

Van de afgehandelde dossiers is in 2001 van 83% de leerachterstand op begrijpend lezen bekend (78% in 2000).

Van de afgehandelde dossiers is van 83% de leerachterstand op spelling bekend (79% in 2000)

Van de afgehandelde dossiers is van 79% de leerachterstand op inzichtelijk rekenen bekend (82% in 2000).

In de volgende tabel is dit weergegeven. Een voorbeeld: Er zijn in 2001 2711 dossiers die een leerachterstand van minder dan anderhalf jaar vermelden op het onderdeel begrijpend lezen. Vergeleken met het jaar 2000 is het aandeel van deze dossiers (11%) gelijk gebleven.

	Technisch lezen (%2001;%2000)	Begrijpend lezen (%2001; %2000)	Spelling (%2001; %2000)	Inzichtelijk rekenen (%2001; %2000)
Missing	5250 (21%; 26%)	4088 (17%; 22%)	4150 (17%; 21%)	5013 (21%; 18%)
< 1.5 jaar	4592 (18%; 20%)	2711 (11%; 11%)	5176 (21%; 18%)	2933 (12%; 11%)
≥ 1.5, < 3 jaar	7127 (29%; 24%)	9556 (39%; 36%)	8041 (33%; 31%)	10272 (42%; 41%)
≥ 3 jaar	7466 (31%; 30%)	8080 (33%; 32%)	7086 (29%; 29%)	6217 (25%; 29%)
totaal	24435	24435	24435	24435

Als we een indeling van dossiers maken aan de hand van de criteria, waarbij we de domeinen van leerachterstand combineren, ontstaat het volgende beeld:

Leerachterstand volgens criteria 2001 op alle dossiers						Totaal	
		N		%			%%
		behandeld	nog in beh.	behandeld	nog in beh.		
	missing	3298	4631	13	61	7929	24.7
	< 1.5 jaar	2456	469	10	6	2925	9.1
	1.5 a 3 jaar	11368	1622	47	21	12990	40.5
	>=3 jaar	7313	880	30	12	8193	25.6
Totaal		24435	7602	100	100	32037	100

‘Missing’ staat voor aanvragen waarin een indicatie voor leerachterstand ontbreekt.

Ook hier zien we dat het aandeel dossiers met een leerachterstand van meer dan 3 jaar (8193) hoger is dan het aantal aanvragen voor PrO (5551).

Als we de ontbrekende gegevens eruit laten en we deze percentages vergelijken met het beeld van vorig jaar, dan blijkt het percentage aanvragen met een leerachterstand minder dan anderhalf jaar gelijk te zijn gebleven (12%); de middencategorie is gestegen van 50% (2000) naar 54% (2001), terwijl de categorie meer dan 3 jaar leerachterstand is afgenomen van 38 naar 35% (zie volgende tabel).

mate van leerachterstand (afgehandelde dossiers)				
	2001		2000	
< 1.5	2456	12%	2044	12%
1.5-3 jaar	11368	54%	8185	50%
>= 3 jaar	7313	35%	6305	38%
totaal	21137	100%	16534	100%
missing	3298		3449	
	24435		19983	

Volgens de criteria (met uitzondering van de beleidsruimte-gevallen waarin de RVC bij een leerachterstand op één domein gecombineerd met sociaal-emotionele problematiek tot een verwijzing naar LWOO mag overgaan) heeft een leerling een overall leerachterstand van 3 jaar of meer (of 1.5 à 3 jaar) als hij/zij op twee domeinen waarvan één begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen, een leerachterstand van 3 jaar of meer (of 1.5 à 3 jaar) heeft. De overige leerlingen (genoemde uitzondering daargelaten) hebben geen leerachterstand.

Van het aantal aanmeldingen die afgehandeld zijn heeft 54% een leerachterstand van 1.5 à 3 jaar; 35% een leerachterstand van 3 jaar of meer, in totaal dus **88%** van de aanmeldingen waarbij leerachterstand geconstateerd kan worden.

Gecombineerd met het type aanvraag ontstaat het volgende beeld:

2001: voor 94% van de leerlingen met een leerachterstand van 1.5 à 3 jaar wordt een LWOO-aanvraag ingediend.

2000: voor 97% van de leerlingen met een leerachterstand van 1.5 à 3 jaar wordt een LWOO-aanvraag ingediend.

2001: voor 51% van de leerlingen met een leerachterstand van > 3 jaar wordt een LWOO-aanvraag ingediend (49% PrO-aanvraag)

2000: voor 62% van de leerlingen met een leerachterstand van > 3 jaar wordt een LWOO-aanvraag ingediend (38% PrO-aanvraag)..

Op basis van deze 'platte' indeling is het opmerkelijk te noemen, dat van alle dossiers die aangemeld worden met een leerachterstand van 3 jaar of meer, meer dan de helft uit LWOO-aanvragen bestaat¹². Verder is vergeleken met vorig jaar het aandeel leerlingen voor wie PrO wordt aangevraagd bij een leerachterstand tussen 1.5 en 3 jaar verdubbeld van 3 naar bijna 6 procent.

9. De criteria: In hoeveel gevallen is er sprake van sociaal-emotionele problematiek?

Van het totale aantal aanmeldingen is bij 22% sprake van sociaal emotionele problematiek. Bij de reeds behandelde dossiers is dit percentage 25%. Er blijkt een verschil in registratie tussen de RVC's: soms registreert men SEP ook, terwijl dat niet 'meetelt' bij toepassing van de criteria. Het werkelijke aantal gevallen waarin SEP een rol speelt kan dus alleen in combinatie van de criteria worden bekeken.

Het aandeel aanmeldingen waarbij melding gemaakt wordt een 'stoornis' is ten opzichte van het jaar 2000 gestegen van 2.5% tot ruim 4%.

10. Hoe zien de aanmeldingen eruit in het licht van een strikte toepassing van de criteria¹³?

Volgens een strikte toepassing van de criteria is de situatie in 2001 als volgt:

- 38% van de aanvragen valt in het LWOO-gebied
- 11% van de aanvragen valt in het PrO-gebied
- 35% van de aanvragen valt onder de beleidsruimte
- 11% valt binnen het grijze gebied; dat betekent dat de aanvragen strikt genomen onder de vermelde condities niet onder de criteria vallen
- 4% is onvolledig (missing)

Verkend is verder hoe de omvang van de beleidsruimte in de nieuwe regeling eruit zal gaan zien: Op basis van het handhaven van de onderdelen tegenstrijdige criteria en het overlapgebied tussen LWOO en PrO zou de beleidsruimte op basis van de huidige aanmeldingen 29% bedragen.

Ten opzichte van vorig jaar (2000) zijn er minder dossiers in de 'rest-categorie'; de onvolledige aanvragen. Vorig jaar bedroeg dit aandeel nog 11%, dit jaar 4%. Het (beter) gebruik van het

¹² Van de LWOO-aanvragen met een leerachterstand van 3 jaar of meer krijgt 81% een positief advies en 19% een negatief advies.

¹³ Zie de brochure *Leter begint vandaag!* Toelating praktijkonderwijs en leerwegondersteunend onderwijs

registratiesysteem speelt daarbij een rol. Daarbij moet nog een opmerking geplaatst worden: onvolledig blijkt niet altijd echt onvolledig te zijn; informatie is soms op een andere plaats in het systeem (bijvoorbeeld in de toelichtingen) wel opgenomen, hetgeen betekent dat de RVC er bij de advisering wel rekening mee heeft kunnen houden. Omdat we te maken hebben met uitspraken op basis van geregistreerde gegevens moet bij een aantal zaken dus rekening worden gehouden dat er een verschil kan zitten tussen een verschuiving ten gevolge van betere registratie dan wel een ‘echte’ verandering.

11. Hoe verhouden zich de uitspraken van de RVC's tot een strikte toepassing van de criteria?

De uitspraken waarbij overeenstemming bestaat tussen de strikte toepassing van de criteria en de adviezen van de RVC's zijn grijs gearceerd.

LWOO	strikte toepassing	2001			% in overeen- stemming met	% in overeen- stemming met	2001	2000
		uitspraak neg	pos	tot				
	missing	211	645	856	25%		25%	18%
	grijs	1608	1037	2645	61%		61%	48%
	lwoo	234	8597	8831	97%		97%	94%
	pro beleid	320	188	508	63%		63%	62%
		754	6288	7042	89%		89%	89%
totaal				19882	86%		86%	72%

Op het gebied van aanvragen LWOO bestaat in 86% van de gevallen overeenkomst tussen de uitspraken van de RVC's en de uitkomst zoals die uit de strikte toepassing van de criteria voortkomt. In bijlage 1 is verder beschreven hoe de tabel gelezen moet worden. Een voorbeeld: de LWOO-aanvragen die strikt volgens de criteria in het LWOO gebied vallen, worden in 97% van de gevallen ook door de RVC's positief beoordeeld.

Hetzelfde kunnen we laten zien voor de PrO-aanvragen:

PrO	strikte toepassing	uitspraak			% in overeen- stemming met	% in overeen- stemming met	2001	2000
		neg	pos	tot				
	missing	37	160	197	19%		19%	11%
	grijs	78	47	125	62%		62%	57%
	lwoo	204	355	559	36%		36%	25%
	pro beleid	5	2079	2084	100%		100%	99%
		254	1311	1565	84%		84%	88%
totaal				4530	82%		82%	71%
				24412				

Op het gebied van aanvragen PrO bestaat in 82% van de gevallen overeenkomst tussen de uitspraken van de RVC's en de uitkomst zoals die uit de strikte toepassing van de criteria voortkomt.

In het algemeen is de afwijking tussen de RVC's en de toepassing van de criteria in 2001 kleiner dan in 2000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het geringere aantal onvolledige dossiers in 2001 dan in 2000. Op 2 RVC's na ligt het percentage overeenstemming van de afzonderlijke RVC's met de strikte criteria tussen 78 en 95%.

Afkortingenlijst

AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
BAO	basisonderwijs
COTAN	Commissie Testaangelegenheden Nederland
DL	Didactische leeftijd
DLE	Didactische leeftijdseenheden
IQ	Intelligentiequotiënt
ISK	Internationale schakelklas
LA	Leerachterstand
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
OB	Onderwijsbegeleidingsdienst
OWR	Onderwijskundig rapport
PCL	Permanente commissie leerlingenzorg
PO	Primair onderwijs
PrO	Praktijkonderwijs
RVC	Regionale verwijzingscommissie
SEP	Sociaal-emotioneel functioneren
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VO	Voortgezet onderwijs

Bijlage 1 Nadere beschrijving van de gegevens uit de RVC-bestanden

Deze bijlage geeft de resultaten weer van de analyse van de bestanden zoals ons toegezonden door de verschillende RVC-kamers. Het is belangrijk om daarbij te bedenken dat de gegevens een afspiegeling vormen van wat er zich in de RVC-bestanden bevindt. Omdat het een registratie betreft is het niet noodzakelijkerwijs zo, dat vanuit de registratie één op één uitspraken te doen zijn over de aanmeldingen. Een duidelijk voorbeeld daarvan zullen we tegenkomen bij de sociaal emotionele problematiek. Dit percentage loopt zeer uiteen per RVC, maar kan ten dele ook te verklaren zijn vanuit een verschil in wijze van registreren.

1.1 Aantallen dossiers in de bestanden en aantal hoofdkenmerken: aanvragen naar type, status en tijd

In totaal tellen de bestanden van de RVC-kamers 32037 dossiers. In de tabel zijn de kamers weer opgeteld tot RVC's. Van RVC Limburg ontbreken de gegevens van een kamer.

ERVECEE

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 friesland	1515	4.7	4.7	4.7
2 groningen	1496	4.7	4.7	9.4
3 drenthe	1054	3.3	3.3	12.7
4 doetinchem	3074	9.6	9.6	22.3
5 zwolle	2993	9.3	9.3	31.6
6 arnhem	2297	7.2	7.2	38.8
7 limburg	528	1.6	1.6	40.4
8 noord-brabant	4273	13.3	13.3	53.8
9 zeeland	825	2.6	2.6	56.4
10 rijnmond	4521	14.1	14.1	70.5
11 haaglanden	1740	5.4	5.4	75.9
12 bodegraven	1046	3.3	3.3	79.2
13 heemstede	1580	4.9	4.9	84.1
14 amsterdam	1772	5.5	5.5	89.6
15 beverwijk	1530	4.8	4.8	94.4
16 utrecht	1793	5.6	5.6	100.0
Total	32037	100.0	100.0	

Bekeken naar het aantal dossiers dat in behandeling is en het aantal uitspraken (status):

UITSPRAAK uitspraak

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3 beleid	10	.0	.0	.0
	5 neg	3708	11.6	15.2	15.2
	6 pos	20717	64.7	84.8	100.0
	Total	24435	76.3	100.0	
Missing	1 in behand	7401	23.1		
	2 *	200	.6		
	4 n.o.	1	.0		
	Total	7602	23.7		
Total		32037	100.0		

Er zijn 24435 dossiers waarvan een uitspraak is geregistreerd.

De aandelen dossiers die nog in behandeling zijn bij de RVC-kamers lopen in het bestand uiteen van 6% tot bijna 80%.

Naar type aanvraag zijn de dossiers als volgt in te delen:

AANVRAGE aanvraag

		Frequency	Percent
Valid	1 LWO	26396	82.4
	2 PrO	5551	17.3
	3 onbekend	90	.3
	Total	32037	100.0

De verhouding binnen de aanvragen is: LWO 82%, PrO 17%, onbekend 0%. Zonder de 'onbekenden' is de verdeling LWO 82% en PrO 18%.

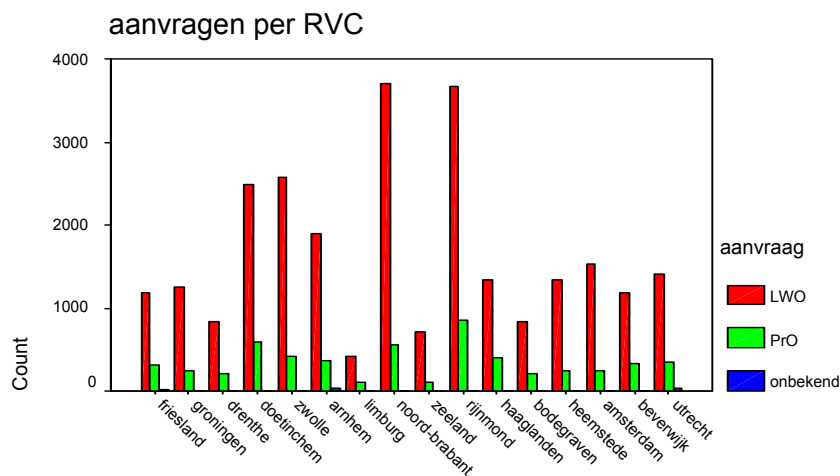
Als we beide gegevens (type en in behandeling) combineren ontstaat het volgende beeld:

AANVRAGE aanvraag * INBEHAND aanvraag in behandeling Crosstabulation

			INBEHAND aanvraag in behandeling		Total
			0 nee	1 ja	
AANVRAGE aanvraag	1 LWO	Count	19892	6504	26396
		% within INBEHAND aanvraag in behandeling	81.4%	85.6%	82.4%
	2 PrO	Count	4530	1021	5551
	% within INBEHAND aanvraag in behandeling	18.5%	13.4%	17.3%	
3 onbekend	Count	13	77	90	
	% within INBEHAND aanvraag in behandeling	.1%	1.0%	.3%	
Total	Count	24435	7602	32037	
	% within INBEHAND aanvraag in behandeling	100.0%	100.0%	100.0%	

Onder de aanvragen waarover een uitspraak is gedaan bevinden zich relatief minder LWO-aanvragen, en relatief meer PrO-aanvragen. De PrO-aanvragen komen doorgaans wat eerder in het jaar.

Aanvragen per RVC (alle aanvragen)

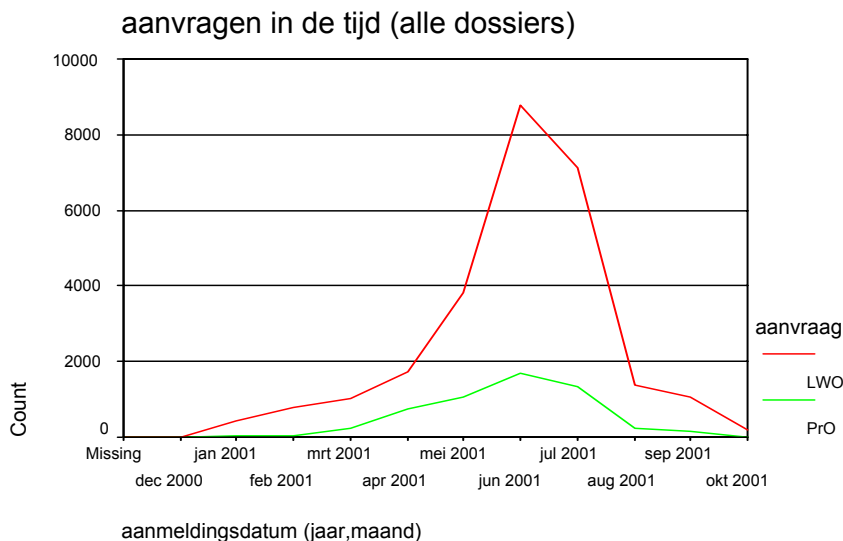
ERVECEE

Per RVC de verhouding LWO-PrO aanvragen (weergegeven in het percentage PrO- aanvragen):

RVC	% PrO aanvragen	N
1 friesland	21%	1503
2 groningen	16%	1493
3 drenthe	20%	1054
4 doetinchem	19%	3074
5 zwolle	14%	2992
6 arnhem	16%	2261
7 limburg	21%	528
8 noord-brabant	13%	4270
9 zeeland	13%	825
10 rijnsmond	19%	4521
11 haaglanden	23%	1740
12 bodegraven	20%	1046
13 heemstede	15%	1580
14 amsterdam	14%	1765
15 beverwijk	22%	1530
16 utrecht	20%	1766
Totaal	18%	32803

In Haaglanden zijn er relatief veel PrO aanvragen, in Noord Brabant en Zeeland relatief weinig PrO- aanvragen.

De volgende grafiek laat zien hoe de spreiding van aanmeldingen in de tijd verloopt:

1.2 Aanmeldingen: naar type instroom.

In de categorie *onderinstroom* zijn de leerlingen bij elkaar genomen die afkomstig zijn vanuit sbo en bao.

2001		
instroom	Frequency	Percent
1 zmlk	25	0%
2 2/3	512	2%
3 onder	21518	77%
4 nieuw	3397	12%
5 zij	2286	8%
7 overig	153	1%
Total	27891	100%
-1 missing	4286	

2000		
instroom	Frequency	Percent
1 zmlk	10	0%
2 2/3	349	2%
3 onder	16044	74%
4 nieuw	2177	10%
5 zij	1927	9%
6 neven	12	0%
7 overig	897	4%
8 onbekend	223	1%
Total	21639	100%
-1 missing	1968	

De informatie zoals hier weergegeven is anders gepresenteerd als in 2000. In de huidige berekening zijn de 'missing' buiten beschouwing gelaten.

Het aandeel onderinstromers (bao+sbo) is 77% en is 3% hoger dan in 2000. Het aandeel nieuwkomers in 2001 is eveneens iets hoger dan in 2000, 12% versus 10%.

Volgens de oude berekeningswijze gaat het om 67% onderinstromers in 2001, dat is 1% minder dan in 2000.

1.3 De uitspraken van de RVC's

AANVRAGE aanvraag * ADVIES advies/uitspraak RVC Crosstabulation

			ADVIES advies/uitspraak RVC			Total
			1 pos	2 neg	3 beleid	
AANVRAGE 1 LWO aanvraag	Count	16755	3127	10	19892	
	% within AANVRAGE aanvraag	84.2%	15.7%	.1%	100.0%	
2 PrO	Count	3952	578		4530	
	% within AANVRAGE aanvraag	87.2%	12.8%		100.0%	
3 onbekend	Count	10	3		13	
	% within AANVRAGE aanvraag	76.9%	23.1%		100.0%	
Total	Count	20717	3708	10	24435	
	% within AANVRAGE aanvraag	84.8%	15.2%	.0%	100.0%	

Van de LWO-aanvragen krijgt 84% een positief advies (2000: 81%).

Van de PrO-aanvragen krijgt 87% een positief advies (2000: 90%).

In de volgende tabel is per RVC nagegaan welke uitspraken/adviezen gegeven zijn.

RVC * UITSPRAAK uitspraak Crosstabulation

RVC	N				%			
	3 beleid	5 neg	6 pos	Total	3 beleid	5 neg	6 pos	Total
01 friesland		251	999	1250	0%	20%	80%	100%
02 groningen		95	1269	1364	0%	7%	93%	100%
03 drenthe		148	571	719	0%	21%	79%	100%
04 doetinchem		438	2303	2741	0%	16%	84%	100%
05 zwolle		219	1872	2091	0%	10%	90%	100%
06 arnhem	2	143	1281	1426	0%	10%	90%	100%
07 limburg		5	107	112	0%	4%	96%	100%
08 noord-brabant	8	294	3152	3454	0%	9%	91%	100%
09 zeeland		135	605	740	0%	18%	82%	100%
10 rijnmond		614	2430	3044	0%	20%	80%	100%
11 haaglanden		276	1357	1633	0%	17%	83%	100%
12 bodegraven		78	789	867	0%	9%	91%	100%
13 heemstede		161	356	517	0%	31%	69%	100%
14 amsterdam		353	1097	1450	0%	24%	76%	100%
15 beverwijk		198	1332	1530	0%	13%	87%	100%
16 utrecht		300	1197	1497	0%	20%	80%	100%
totaal	10	3708	20717	24435	0%	15%	85%	100%

De meeste negatieve adviezen worden gegeven in Heemstede (31%), de minst negatieve adviezen in Limburg (4%).

In de volgende tabel staat per RVC het percentage positieve adviezen weergegeven, uitgesplitst voor de LWO-aanvragen, de PrO-aanvragen en voor alle aanvragen gezamenlijk.

Percentage positieve adviezen, per aanvraag, per RVC

	LWO	PrO	Totaal

	%	N	%	N	%	N
01 friesland	79%	1010	86%	232	80%	1242
02 groningen	92%	1144	96%	219	93%	1363
03 drenthe	77%	536	86%	183	79%	719
04 doetinchem	84%	2177	82%	564	84%	2741
05 zwolle	90%	1741	89%	350	90%	2091
06 arnhem	89%	1154	93%	271	90%	1425
07 limburg	95%	100	100%	12	96%	112
08 noord-brabant	92%	2458	89%	492	91%	3454
09 zeeland	82%	645	77%	95	82%	740
10 rijmond	79%	2969	85%	586	78%	3044
11 haaglanden	80%	1254	93%	379	83%	1633
12 bodegraven	90%	703	93%	164	91%	867
13 heemstede	70%	368	67%	149	69%	517
14 amsterdam	74%	1236	83%	212	76%	1448
15 beverwijk	85%	1191	94%	339	87%	1530
16 utrecht	79%	1213	83%	283	80%	1496
Totaal	84%	19892	87%	4530	84%	24422*

* van 13 leerlingen is het type aanvraag onbekend.

Uitgesplitst naar type aanvraag worden de meeste negatieve adviezen gegeven voor de PrO aanvragen in Heemstede, de minst negatieve adviezen voor de PrO aanvragen in Limburg.

1.4 De criteria afzonderlijk bekeken: IQ

IQSCOJA is een iq-score? * IQTTSJA is er een iq-toets? Crosstabulation

Count		IQTTSJA is er een iq-toets?		Total
		0 nee	1 ja	
IQSCOJA is een iq-score?	0 nee	4842	345	5187
	1 ja	2642	24208	26850
Total		7484	24553	32037

Voor het totale gegevensbestand geldt dat er 26850 IQ-scores zijn, en van 24208/26850=90% is er ook een toets genoemd.

IQSCOJA is een iq-score? * IQTTSJA is er een iq-toets? Crosstabulation

Count		IQTTSJA is er een iq-toets?		Total
		0 nee	1 ja	
IQSCOJA is een iq-score?	0 nee	824	236	1060
	1 ja	2275	21100	23375
Total		3099	21336	24435

Voor alleen de dossiers waarover een advies is uitgebracht geldt dat er voor 23375 (96%) dossiers een IQ-score voorhanden is. Van deze 23375 IQ-scores is in 21100/23375=90% van de gevallen ook een IQ-toets genoemd.

In de volgende tabel staat per RVC vermeld in welk deel van de dossiers een IQ-score voorkomt. (kolom 'mean'; .98=98%).

Report

IQSCOJA is een iq-score?

ERVECEE	Mean	N
1 friesland	.98	1250
2 groningen	1.00	1364
3 drenthe	1.00	719
4 doetinchem	.99	2741
5 zwolle	.70	2091
6 arnhem	.89	1426
7 limburg	.63	112
8 noord-brabant	.96	3454
9 zeeland	1.00	740
10 rijnmond	.99	3044
11 haaglanden	1.00	1633
12 bodegraven	.97	867
13 heemstede	.97	517
14 amsterdam	1.00	1450
15 beverwijk	1.00	1530
16 utrecht	.99	1497
Total	.96	24435

Met uitzondering van Limburg en Zwolle is dit gegeven goed ingevuld. Hieraan kunnen nog geen te verstrekkende conclusies aan worden verbonden, omdat bijvoorbeeld niet voor alle aanvragen een IQ-gegeven nodig is. Voor definitieve uitspraken moet dus een onderscheid worden gemaakt naar type aanvraag.

De IQ-toetsen.

IQTTSJA2 is er echt een iq-toets? * INBEHAND aanvraag in behandeling Crosstabulation

Count		INBEHAND aanvraag in behandeling		Total
		0 nee	1 ja	
IQTTSJA2 is er echt een iq-toets?	0 nee	3106	4527	7633
	1 ja	22011	3251	25262
Total		25117	7778	32895

Van de dossiers waarover een uitspraak is gedaan is in 22011 gevallen (88%) een IQ-toets vermeld. Van de dossiers die nog in behandeling zijn is voorsnog van 42% een IQ-toets ingevuld.

**IQTTSJA2 is er echt een iq-toets? * IQSCOJA2 is er echt een iq-score? * INBEHAND
aanvraag in behandeling Crosstabulation**

Count

INBEHAND aanvraag in behandeling			IQSCOJA2 is er echt een iq-score?		Total
			0 nee	1 ja	
0 nee	IQTTSJA2 is er echt	0 nee	824	2282	3106
	een iq-toets?	1 ja	232	21097	21329
	Total		1056	23379	24435
1 ja	IQTTSJA2 is er echt	0 nee	4018	367	4385
	een iq-toets?	1 ja	109	3108	3217
	Total		4127	3475	7602

Van de dossiers waarover een uitspraak is gedaan (n=24435) is in 21329 gevallen (87%) een IQ-toets afgenomen. Van de dossiers die nog in behandeling zijn (n=7602) is vooralsnog van 42% een IQ-toets ingevuld (n=3217).

Van de dossiers waarover een uitspraak is gedaan (n=24435) is in 21097 gevallen (86%) volledige informatie bekend over zowel IQ-toets als IQ-score.

Als we het IQ categoriseren volgens de brochure krijgen we het volgende beeld.

**IQ_CAT IQ CATEGORIE * INBEHAND aanvraag in behandeling
Crosstabulation**

Count

		INBEHAND aanvraag in behandeling		Total
		0 nee	1 ja	
IQ_CAT	1 < 50	19	5	24
IQ CATEGORIE	2 50<=IQ<55	67	12	79
	3 55<=IQ<60	303	38	341
	4 60<=IQ<75	4670	661	5331
	5 75<=IQ<81	4047	538	4585
	6 81<=IQ<90	8316	1166	9482
	7 90<IQ<=120	5842	1031	6873
	8 >120	115	24	139
	Total		23379	3475

In hoeverre verschilt deze verdeling van die van het vorig jaar, 2000? Daartoe vergelijken we de IQ-verdeling van de dossiers waarover een uitspraak is gedaan van 2000 en 2001.

2001

2000

IQ_CAT	Frequency	Valid Percent
1 < 50	19	0%
2 50<=IQ<55	67	0%
3 55<=IQ<60	303	1%
4 60<=IQ<75	4670	20%
5 75<=IQ<81	4047	17%
6 81<=IQ<90	8316	36%
7 90<IQ<=120	5842	25%
8 >120	115	0%
Total	23379	100%
-9 MISSING	1056	
Total	25117	

IQ_CAT	Frequency	Valid Percent
1 < 50	37	0%
2 50<=IQ<55	64	0%
3 55<=IQ<60	224	1%
4 60<=IQ<75	3366	20%
5 75<=IQ<81	2895	17%
6 81<=IQ<90	5736	34%
7 90<IQ<=120	4249	26%
8 >120	81	0%
Total	16652	100%
-9 MISSING	2583	
-1 UTRECHT	748	
Total	19983	

Vergelijking van de verdeling van het IQ van de aanmeldingen in 2000 en 2001 laat zien dat er op dit punt geen verschillen zijn te constateren. Vergelijken we exact het verschil tussen het gemiddelde IQ van de aanmeldingen dan ligt het gemiddelde IQ in 2000 op 83.73 en in 2001 op 83.66: nagenoeg geen verschil derhalve.

Ook uitgesplitst naar type aanvraag is er nagenoeg geen verschil in het IQ vermeld bij de aanvragen.

IQ iq AANVRAGE	2001		IQ_N AANVRAGE	2000	
	Mean	N		Mean	N
1 LWO	87	21778	1 LWO	86	15584
2 PrO	71	50652	2 PRO	71	2795
3 onbekend	83	13			
Total	84	26856	Total	84	18379

1.5 De criteria afzonderlijk bekeken: de leerachterstand

domain 1: Technisch lezen.

L_N leerachterstand TL * TL_TRAJ LA TL: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld
Crosstabulation

Count		TL_TRAJ LA TL: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld					Total
		0 overig of missing	2 dle,dl	3 score, dle, dl	4 toets, dle, dl	5 helemaal	
TL_N	-1 missing	5235					5235
leerachterstand	0 <1.5	174	1098	2	1317	2016	4607
TL	1 >=1.5, <3	98	1581	1	2105	3342	7127
	2 >=3	145	1785	1	1959	3576	7466
Total		5652	4464	4	5381	8934	24435

Laten we de dossiers zonder indicatie voor leerachterstand op technisch lezen buiten beschouwing. Resteren $24435 - 5235 = 19200$ dossiers. Klaarblijkelijk is alleen voor deze gevallen technisch lezen van belang of feitelijk: geregistreerd.

Het volledige traject (toets, score, dle, dl, leerachterstand) geldt voor 8934 gevallen: $8934/19200 = 47\%$. (Alleen deze gevallen kunnen echt gebruikt worden bij scenario-berekeningen waarbij de consequenties van het verschuiven van grenzen kunnen worden doorberekend).

Een iets minder volledig traject is bekend van 5381 dossiers. $5381/19200 = 28\%$. Deze gevallen kunnen onder voorbehoud gebruikt worden bij scenario-berekeningen. Het voorbehoud geldt de ontbrekende toetsscore.

Een eerste indicatie omtrent de registratie van de RVC's kan worden verkregen door de variabele TL-TRAJ voor alle RVC-kamers weer te geven:

KAMER * TL_TRAJ LA TL: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld Crosstabulation

% within KAMER

		TL_TRAJ LA TL: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld					Total
		0 overig of missing	2 dle,dl	3 score, dle, dl	4 toets, dle, dl	5 helemaal	
KAMER	11 friesland kamer 1		73,3%		26,7%		322
	21 groningen secretaris 1		4,2%	,6%	4,2%	91,0%	167
	22 groningen secretaris 2	,6%			9,0%	90,4%	166
	23 groningen secretaris 3		98,7%			1,3%	708
	31 drenthe kamer 1	,2%	1,0%		40,0%	58,8%	587
	41 doetinchem kamer 1	,3%	,1%		28,4%	71,2%	733
	42 doetinchem kamer 2		100,0%				784
	43 doetinchem kamer 3	,1%	,1%		24,4%	75,4%	1000
	51 zwolle kamer 1	,1%	,6%		97,9%	1,3%	1341
	61 arnhem kamer 1		1,2%		23,8%	75,0%	244
	62 arnhem kamer 2	,2%	,5%		61,1%	38,1%	404
	63 arnhem kamer 3	,4%			99,6%		227
	64 arnhem kamer 4		,6%		9,8%	89,6%	357
	71 limburg kamer 1		3,0%		97,0%		67
	82 noord-brabant kamer 2	9,3%	,4%		6,1%	84,1%	473
	83 noord-brabant kamer 3		,7%		14,0%	85,3%	693
	86 noord-brabant kamer 6	,5%	,3%		55,0%	44,3%	1096
	87 noord-brabant kamer 7		57,1%		42,6%	,3%	869
	91 zeeland kamer 1	,3%	2,3%		92,3%	5,2%	659
	101 rijnsmond kamer 1		,6%		12,1%	87,3%	471
	102 rijnsmond kamer 2	,2%	,2%	,2%	16,0%	83,5%	563
	103 rijnsmond kamer 3				,4%	99,6%	681
	104 rijnsmond kamer 4	9,1%	,2%		7,4%	83,3%	408
	111 haaglanden kamer 1	,1%	,1%	,1%	2,5%	97,3%	1361
	121 bodegraven kamer 1	,3%	,5%		6,3%	92,9%	381
	122 bodegraven kamer 2	,3%	74,8%		,9%	23,9%	322
	131 heemstede kamer 1	50,0%			50,0%		2
	132 heemstede kamer 2	,6%	45,3%		54,1%		159
	133 heemstede kamer 3	24,3%	75,0%			,7%	144
	141 amsterdam kamer 1	3,7%		,2%	16,7%	79,4%	642
	142 amsterdam kamer 2				45,0%	55,0%	429
	150 beverwijk kamers 1-4	,4%	99,6%				1530
	161 utrecht kamer 1	47,1%	45,5%		1,8%	5,6%	514
	162 utrecht kamer 2	1,9%	,9%		16,8%	80,4%	322
	163 utrecht kamer 3	,3%	,5%		65,2%	34,0%	374
	Total	2,2%	23,3%	,0%	28,0%	46,5%	19200

domain 2: Begrijpend lezen.

_N leerachterstand BL * BL_TRAJ LA BL: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevul
Crosstabulation

Count

		BL_TRAJ LA BL: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld					Total
		0 overig of missing	2 dle,dl	3 score, dle, dl	4 toets, dle, dl	5 helemaal	
BL_N	-1 missing	4088					4088
leerachterstand	0 <1.5	95	630	2	1076	908	2711
BL	1 >=1.5, <3	199	2227	2	3504	3624	9556
	2 >=3	124	1806	1	2675	3474	8080
Total		4506	4663	5	7255	8006	24435

Laten we de dossiers zonder indicatie voor leerachterstand op begrijpend lezen buiten beschouwing. Resteren $24435 - 4088 = 20.347$ dossiers. Het volledige traject (toets, score, dle, dl, leerachterstand) geldt voor 8006 gevallen: $8006/20347 = 39\%$. (Alleen deze gevallen kunnen echt gebruikt worden bij scenario-berekeningen waarbij de consequenties van het verschuiven van grenzen kunnen worden doorberekend).

Een iets minder volledig traject is bekend van 7255 dossiers. $7255/20347 = 36\%$. Deze gevallen kunnen onder voorbehoud gebruikt worden bij scenarioberekeningen. Het voorbehoud geldt wederom de ontbrekende toetsscore.

Een verdere indicatie van de registratie van de RVC's kan worden verkregen door de variabele BL-TRAJ voor alle kamers weer te geven:

KAMER * BL_TRAJ LA BL: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld Crosstabulation

% within KAMER

		BL_TRAJ LA BL: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld					Total
		0 overig of missing	2 dle,dl	3 score, dle, dl	4 toets, dle, dl	5 helemaal	
KAMER	11 friesland kamer 1		72,3%	,6%	27,1%		358
	21 groningen secretaris 1		4,5%		11,4%	84,1%	176
	22 groningen secretaris 2	,6%			13,1%	86,3%	175
	23 groningen secretaris 3		98,0%			2,0%	714
	31 drenthe kamer 1	,2%	,8%		37,4%	61,7%	637
	41 doetinchem kamer 1	,3%			47,2%	52,5%	773
	42 doetinchem kamer 2		100,0%				835
	43 doetinchem kamer 3	,1%	,1%		38,1%	61,7%	1031
	51 zwolle kamer 1	,1%	,5%		98,2%	1,3%	1417
	61 arnhem kamer 1	,5%	1,5%		42,3%	55,6%	196
	62 arnhem kamer 2		,5%		86,4%	13,2%	425
	63 arnhem kamer 3		,4%		99,6%		248
	64 arnhem kamer 4		,5%		28,4%	71,1%	370
	71 limburg kamer 1		5,7%		94,3%		70
	82 noord-brabant kamer 2	9,1%	,2%		4,5%	86,2%	530
	83 noord-brabant kamer 3		1,6%		22,4%	76,0%	692
	86 noord-brabant kamer 6	,4%	1,0%		53,4%	45,3%	1096
	87 noord-brabant kamer 7		57,0%		42,5%	,6%	881
	91 zeeland kamer 1	,3%	,3%		93,6%	5,7%	609
	101 rijnmond kamer 1		1,5%		21,4%	77,1%	870
	102 rijnmond kamer 2	,2%	,2%	,2%	17,1%	82,4%	631
	103 rijnmond kamer 3				10,9%	89,1%	762
	104 rijnmond kamer 4	5,2%	,4%		32,3%	62,1%	504
	111 haaglanden kamer 1		,1%		12,1%	87,9%	1384
	121 bodegraven kamer 1	,3%	,8%		18,7%	80,3%	395
	122 bodegraven kamer 2	,3%	98,2%	,3%	,6%	,6%	342
	131 heemstede kamer 1	33,3%	33,3%			33,3%	3
	132 heemstede kamer 2	,6%	24,4%		75,0%		156
	133 heemstede kamer 3	22,6%	76,8%		,6%		155
	141 amsterdam kamer 1	3,9%		,2%	60,8%	35,2%	617
	142 amsterdam kamer 2		,2%		93,9%	5,8%	479
	150 beverwijk kamers 1-4	,5%	99,5%				1530
	161 utrecht kamer 1	47,7%	50,1%		1,9%	,4%	539
	162 utrecht kamer 2	,8%			14,1%	85,1%	375
	163 utrecht kamer 3		,3%		97,6%	2,2%	372
Total		2,1%	22,9%	,0%	35,7%	39,3%	20347

domein 3: Spelling

SP_N leerachterstand SP * SP_TRAJ LA SP: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld Crosstabulation

Count

		SP_TRAJ LA SP: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld					Total
		0 overig of missing	2 dle,dl	3 score, dle, dl	4 toets, dle, dl	5 helemaal	
SP_N	-1 missing	4150					4150
leerachterstand	0 <1.5	111	1169	10	1919	1967	5176
SP	1 >=1.5, <3	162	1901	6	2918	3054	8041
	2 >=3	148	1710	8	2568	2634	7068
Total		4571	4780	24	7405	7655	24435

Voor 7655 dossiers (38%) geldt dus dat ze compleet zijn ingevuld/geregistreerd. Nog eens 37% is in iets mindere mate compleet: de score ontbreekt.

KAMER * SP_TRAJ LA SP: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld Crosstabulation

% within KAMER

		SP_TRAJ LA SP: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld					Total
		0 overig of missing	2 dle,dl	3 score, dle, dl	4 toets, dle, dl	5 helemaal	
KAMER	11 friesland kamer 1		72,7%	,6%	26,7%		359
	21 groningen secretaris 1		4,6%		13,8%	81,6%	174
	22 groningen secretaris 2	,6%		,6%	15,2%	83,7%	178
	23 groningen secretaris 3		98,8%		1,2%		729
	31 drenthe kamer 1	,2%	,8%		37,6%	61,5%	639
	41 doetinchem kamer 1	,1%			45,9%	53,9%	736
	42 doetinchem kamer 2		100,0%				837
	43 doetinchem kamer 3	,1%	11,3%		26,0%	62,5%	1025
	51 zwolle kamer 1	,1%	,4%		98,2%	1,3%	1408
	61 arnhem kamer 1	1,0%	1,0%		44,7%	53,3%	197
	62 arnhem kamer 2		,5%		85,2%	14,3%	420
	63 arnhem kamer 3		,8%		99,2%		253
	64 arnhem kamer 4		,5%		31,1%	68,3%	366
	71 limburg kamer 1		7,1%		92,9%		70
	82 noord-brabant kamer 2	9,6%	,2%		4,7%	85,5%	511
	83 noord-brabant kamer 3		1,6%		26,4%	72,0%	697
	86 noord-brabant kamer 6	,6%	,6%		52,9%	45,9%	1088
	87 noord-brabant kamer 7		57,4%		42,2%	,4%	845
	91 zeeland kamer 1	,2%	,2%		95,1%	4,6%	658
	101 rijnmond kamer 1		1,6%		21,4%	77,0%	861
	102 rijnmond kamer 2	,3%	,5%	3,0%	13,3%	82,9%	630
	103 rijnmond kamer 3				7,2%	92,8%	759
	104 rijnmond kamer 4	5,0%	,4%		34,3%	60,3%	501
	111 haaglanden kamer 1		,1%		11,6%	88,3%	1381
	121 bodegraven kamer 1	,3%	1,0%	,3%	26,8%	71,6%	388
	122 bodegraven kamer 2	,3%	98,6%	,3%	,6%	,3%	346
	131 heemstede kamer 1	33,3%	33,3%			33,3%	3
	132 heemstede kamer 2	,7%	22,9%		76,5%		153
	133 heemstede kamer 3	23,4%	76,0%			,6%	154
	141 amsterdam kamer 1	3,6%			56,1%	40,3%	638
	142 amsterdam kamer 2				94,9%	5,1%	471
	150 beverwijk kamers 1-4	,4%	99,6%				1530
	161 utrecht kamer 1	47,9%	50,0%		1,9%	,2%	536
	162 utrecht kamer 2	,8%			90,0%	9,2%	369
	163 utrecht kamer 3				96,8%	3,2%	375
Total		2,1%	23,6%	,1%	36,5%	37,7%	20285

domein 4: rekenen

E_N leerachterstand re * RE_TRAJ LA RE: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevul
Crosstabulation

		RE_TRAJ LA RE: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld					Total
		0 overig of missing	2 dle,dl	3 score, dle, dl	4 toets, dle, dl	5 helemaal	
RE_N	-1 missing	3490	1523				5013
leerachterstand	0 <1.5	107	401	1	1268	1156	2933
re	1 >=1.5, <3	252	1862	14	3989	4155	10272
	2 >=3	195	1070	11	2633	2308	6217
Total		4044	4856	26	7890	7619	24435

In de tabel is te zien, dat (7619/24435) 31% van de aanmeldingen complete gegevens bevatten, bij nog eens 32% ontbreekt alleen de score.

KAMER * RE_TRAJ LA RE: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld
Crosstabulation

% within KAMER

		RE_TRAJ LA RE: is het hele traject vanaf toets tot leerachterstand volledig ingevuld					Total
		0 overig of missing	2 dle,dl	3 score, dle, dl	4 toets, dle, dl	5 helemaal	
KAMER	11 friesland kamer 1		72,0%	,6%	27,5%		353
	21 groningen secretaris 1		4,5%		14,6%	80,9%	178
	22 groningen secretaris 2	,6%			11,9%	87,6%	177
	23 groningen secretaris 3		98,5%		1,5%		736
	31 drenthe kamer 1		,9%		45,7%	53,4%	644
	41 doetinchem kamer 1	,1%			48,2%	51,6%	823
	42 doetinchem kamer 2		100,0%				838
	43 doetinchem kamer 3	,1%	11,3%		26,0%	62,6%	1026
	51 zwolle kamer 1	,1%	,8%		97,2%	2,0%	1433
	61 arnhem kamer 1	,8%	,8%		56,1%	42,2%	237
	62 arnhem kamer 2		,7%		85,4%	13,8%	426
	63 arnhem kamer 3		,4%		99,6%		255
	64 arnhem kamer 4		,5%		28,1%	71,4%	367
	71 limburg kamer 1		7,8%		92,2%		64
	82 noord-brabant kamer 2	9,2%	,2%		4,8%	85,9%	524
	83 noord-brabant kamer 3		3,6%		26,2%	70,2%	745
	86 noord-brabant kamer 6	,3%	,8%		54,6%	44,3%	1110
	87 noord-brabant kamer 7		57,4%		42,2%	,3%	886
	91 zeeland kamer 1	,2%	,3%		95,0%	4,5%	660
	101 rijnmond kamer 1		2,0%		22,4%	75,7%	867
	102 rijnmond kamer 2	,2%	,5%	3,3%	34,1%	62,0%	639
	103 rijnmond kamer 3				7,6%	92,4%	767
	104 rijnmond kamer 4	4,9%	1,2%		33,2%	60,7%	506
	111 haaglanden kamer 1		,1%	,1%	14,2%	85,7%	1388
	121 bodegraven kamer 1	,2%	1,0%	,2%	16,7%	81,8%	407
	122 bodegraven kamer 2	,3%	98,8%	,3%		,6%	347
	131 heemstede kamer 1	33,3%	33,3%			33,3%	3
	132 heemstede kamer 2	,6%	25,0%		74,4%		156
	133 heemstede kamer 3	22,9%	76,4%			,6%	157
	141 amsterdam kamer 1	16,4%	,1%		62,4%	21,1%	888
	142 amsterdam kamer 2				94,5%	5,5%	490
	161 utrecht kamer 1	49,0%	48,7%		2,3%		571
	162 utrecht kamer 2	,8%			64,6%	34,6%	379
	163 utrecht kamer 3	,3%	,3%		96,3%	3,2%	375
Total		2,9%	17,2%	,1%	40,6%	39,2%	19422

de domeinen van leerachterstand gecombineerd:

Leerachterstand technisch lezen BY inbehand

	N		%		Total
	afgewerkt	nog in beh.	afgewerkt	nog in beh.	
-1 missing	5235	5037	21	66	10272
0 <1.5	4607	747	19	10	5354
1 >=1.5, <3	7127	958	29	13	8085
2 >=3	7466	860	31	11	8326
Total	24435	7602	100	100	32037

Leerachterstand begrijpend lezen BY inbehand

	N		%		Total
	afgewerkt	nog in beh.	afgewerkt	nog in beh.	
-1 missing	4088	4794	17	63	8882
0 <1.5	2711	479	11	6	3190
1 >=1.5, <3	9556	1279	39	17	10835
2 >=3	8080	1050	33	14	9130
Total	24435	7602	100	100	32037

Leerachterstand spelling BY inbehand

	N		%		Total
	afgewerkt	nog in beh.	afgewerkt	nog in beh.	
-1 missing	4150	4820	17	63	8970
0 <1.5	5176	838	21	11	6014
1 >=1.5, <3	8041	1204	33	16	9245
2 >=3	7068	740	29	10	7808
Total	24435	7602	100	100	32037

Leerachterstand rekenen BY inbehand

	N		%		Total
	afgewerkt	nog in beh.	afgewerkt	nog in beh.	
-1 missing	5013	4781	21	63	9794
0 <1.5	2933	552	12	7	3485
1 >=1.5, <3	10272	1528	42	20	11800
2 >=3	6217	741	25	10	6958
Total	24435	7602	100	100	32037

Leerachterstand volgens criteria 2001 BY inbehand

	N		%		Total
	afgewerkt	nog in beh.	afgewerkt	nog in beh.	
-1 missing	3298	4631	13	61	7929
0 geen	2456	469	10	6	2925
1 1.5 a 3 jaar	11368	1622	47	21	12990
2 >=3 jaar	7313	880	30	12	8193
Total	24435	7602	100	100	32037

Bekijken we de aanvragen naar type en mate van leerachterstand dan ontstaat het volgende beeld in 2001:

LA2001C3 leerachterstand volgens criteria 2001 * AANVRAGE aanvraag Crosstabulation

			AANVRAGE aanvraag			Total
			1 LWO	2 PrO	3 onbekend	
LA2001C3	0 geen	Count	2417	39		2456
leerachterstand		%	98.4%	1.6%		100.0%
volgens criteria 2001	1 1.5 a 3 jaar	Count	10710	656	2	11368
		%	94.2%	5.8%	.0%	100.0%
	2 >=3 jaar	Count	3739	3571	3	7313
		%	51.1%	48.8%	.0%	100.0%
Total		Count	16866	4266	5	21137
		%	79.8%	20.2%	.0%	100.0%

En in 2000:

LA2000C3 leerachterstand volgens criteria 2000 * AANVRAGE SOORT AANVRAAG LWO CQ PRO Crosstabulation

			AANVRAGE SOORT AANVRAAG LWO CQ PRO		Total
			1 LWO	2 PRO	
LA2000C3	1 <1.5 jaar	Count	1988	56	2044
leerachterstand		%	97.3%	2.7%	100.0%
volgens criteria 2000	2 >=1.5, < 3jaar	Count	7926	258	8184
		%	96.8%	3.2%	100.0%
	3 >3 jaar	Count	3902	2403	6305
		%	61.9%	38.1%	100.0%
Total		Count	13816	2717	16533
		%	83.6%	16.4%	100.0%

2001: voor 94% van de leerlingen met een leerachterstand van 1.5 à 3 jaar wordt een LWOO-aanvraag ingediend.

2000: voor 97% van de leerlingen met een leerachterstand van 1.5 à 3 jaar wordt een LWOO-aanvraag ingediend.

2001: voor 51% van de leerlingen met een leerachterstand van > 3 jaar wordt een LWOO-aanvraag ingediend.

2000: voor 62% van de leerlingen met een leerachterstand van > 3 jaar wordt een LWOO-aanvraag ingediend.

Op basis van deze platte indeling is het opmerkelijk te noemen, dat van alle dossiers die aangemeld worden met leerachterstand van meer dan 3 jaar, meer dan de helft uit LWOO-aanvragen bestaat.

Verder is vergeleken met vorig jaar het aandeel leerlingen voor wie PrO wordt aangevraagd bij een leerachterstand tussen 1.5 en 3 jaar verdubbeld van 3 naar bijna 6 procent.

1.6 De criteria afzonderlijk bekeken: de sociaal emotionele problematiek

Sociaal emotionele problematiek.

EP sociaal emotionele problematiek * INBEHAND aanvraag in behandeling Crosstabulation

		INBEHAND aanvraag in behandeling		Total
		0 nee	1 ja	
SEP sociaal emotionele problematiek	0 nee	Count 18287	Count 6789	Count 25076
		% within INBEHAND aanvraag in behandeling 74.8%	% within INBEHAND aanvraag in behandeling 89.3%	% within INBEHAND aanvraag in behandeling 78.3%
	1 ja	Count 6148	Count 813	Count 6961
		% within INBEHAND aanvraag in behandeling 25.2%	% within INBEHAND aanvraag in behandeling 10.7%	% within INBEHAND aanvraag in behandeling 21.7%
Total		Count 24435	Count 7602	Count 32037
		% within INBEHAND aanvraag in behandeling 100.0%	% within INBEHAND aanvraag in behandeling 100.0%	% within INBEHAND aanvraag in behandeling 100.0%

In totaal is er bij 6961 aanmeldingen (21.7%) sprake van geregistreerde sociaal emotionele problematiek. Het is zeer opvallend dat in de reeds behandelde dossiers dit percentage 25% bedraagt, en in de nog te behandelen dossiers 11%. Onze analyses zullen zich richten op de dossiers waarover de RVC's een uitspraak hebben gedaan. Indien het zo is, dat in de dossiers die nu nog in behandeling zijn het percentage leerlingen met een SEP inderdaad lager is dan in de reeds afgehandelde dossiers, dan zullen onze uitkomsten in meerdere of mindere mate bias vertonen. Indien echter geldt dat de dossiers die in behandeling zijn nog niet volledig zijn geadmistreerd, ligt het werkelijke percentage leerlingen met een SEP voor deze groep hoger dan 11%. Om we van de afgehandelde dossiers na hoe de verhouding dossiers met en zonder SEP zich ontwikkelt, dan blijkt in de loop van het jaar het percentage aanvragen met SEP toe te nemen, van 15% tot 49%. Het is dus ook te verwachten dat van de aanvragen die nog in behandeling zijn het percentage SEP niet alleen hoger zal zijn dan 11%, maar wellicht zelfs hoger dan 25%. Als we er van uitgaan dat, op basis van de gevonden ontwikkeling in de tijd, van de aanvragen die nog in behandeling zijn 50% van de aanvragen leerlingen met een SEP zal bevatten, zal het overall percentage dossiers met een SEP uitkomen op 26%.

Het percentage van 25% aanmeldingen met SEP in ons analysebestand (met alleen behandelde dossiers) is dus naar verwachting iets lager dan het werkelijke percentage. Het verschil is echter te klein om hiervoor te corrigeren.

SEP sociaal emotionele problematiek * STOTRA stoornis of trauma Crosstabulation

Count		STOTRA stoornis of trauma		Total
		0 nee	1 ja	
SEP sociaal emotionele problematiek	0 nee	17675	612	18287
	1 ja	5733	415	6148
Total		23408	1027	24435

Van de 24435 dossiers is in 6148 gevallen (25%) sociaal emotionele problematiek geregistreerd.
 Van de 24435 dossiers is in 1027 gevallen (4%) een stoornis of trauma geregistreerd.
 Van de 24435 dossiers is in 6760 (28%) gevallen SEP of een stoornis of een trauma geregistreerd.

In hoeverre is er in de bestanden van de RVC sprake van aanmeldingen met SEP?

SEP sociaal emotionele problematiek * ERVECEE

SEP sociaal emotionele problematiek

ERVECEE	Mean	N	Std. Deviation
1 friesland	.17	1250	.38
2 groningen	.08	1364	.28
3 drenthe	.28	719	.45
4 doetinchem	.20	2741	.40
5 zwolle	.10	2091	.30
6 arnhem	.38	1426	.49
7 limburg	.37	112	.48
8 noord-brabant	.51	3454	.50
9 zeeland	.31	740	.46
10 rijmond	.09	3044	.29
11 haaglanden	.16	1633	.37
12 bodegraven	.32	867	.47
13 heemstede	.16	517	.37
14 amsterdam	.05	1450	.21
15 beverwijk	.58	1530	.49
16 utrecht	.27	1497	.44
Total	.25	24435	.43

Uit deze tabel kan dus nog niet worden geconcludeerd dat er bijvoorbeeld in Brabant of Beverwijk meer leerlingen sociaal emotionele problematiek vertonen: van enkele RVC's is bekend dat zij sociaal emotionele problematiek registreren ongeacht of dit 'meetelt' in de criteria.

1.7 Specifieke groepen nader in kaart gebracht

Etniciteit en aantal jaren onderwijs in Nederland.

Op weg naar de strikte toepassing van de criteria moet worden nagegaan in hoeverre er sprake is van allochtone leerlingen en hoeveel jaren een allochtone leerling in Nederland onderwijs heeft gevolgd.

Met ingang van dit jaar wordt niet geadmistreerd of er sprake is van een zogenoemde 'cumi-leerling', maar wordt de nationaliteit van een leerling vastgelegd. Op basis van ingevulde geboortelanden hebben we de volgende categorisering aangebracht (gebaseerd op de in Amsterdam gebruikelijke indeling van 8 bevolkingscategorieën):

sur	suriname
ant	nederlandse antillen
tur	turkije
mar	marokko
zeu	zuid europa; hebben we voornamelijk gebruikt voor de Balkan
oni	overige niet geïndustrialiseerde landen (zoals: zuid amerika, afrika, oost europa, azie)
owi	overige wel geïndustrialiseerde landen (west europa, verenigde staten, canada, zuid afrika, australie, nieuw zeeland).

ETNC8 etniciteit in 8 categorieën

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	-1 onb	84	.3	.3	.3
	0 nvt	13053	40.7	40.7	41.0
	1 sur	2	.0	.0	41.0
	2 ant	373	1.2	1.2	42.2
	3 tur	942	2.9	2.9	45.1
	4 mar	545	1.7	1.7	46.8
	5 zeu	252	.8	.8	47.6
	6 oni	4285	13.4	13.4	61.0
	7 owi	258	.8	.8	61.8
	8 ned	12243	38.2	38.2	100.0
	Total	32037	100.0	100.0	

De categorie 'nvt' hebben we gereserveerd voor die dossiers, waar geen land of nationaliteit is genoemd.

Door de RVC's is geregistreerd sinds wanneer een leerling in Nederland is. Niet geregistreerd is sinds wanneer men in Nederland onderwijs volgt. Noodgedwongen gaan wij er derhalve van uit dat vanaf het moment dat men in Nederland is men ook onderwijs volgt in Nederland. Bij de vaststelling van het aantal jaren dat men in Nederland onderwijs volgt is dus een zekere marge nodig: rekt men vanaf het moment van de aanmelding, vanaf het nieuwe schooljaar, of een ander moment. Wij hebben het aantal jaren dat men onderwijs volgt in Nederland vastgesteld als het tijdsverschil tussen de datum van aanmelding en de datum dat men in Nederland onderwijs volgt. Door deze marge onderscheiden we wel een extra categorie: 2 à 3 jaar.

NJOWNED aantal jaren onderwijs in nederland (ttv aanmelding)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	-1 missing;nvt	27395	85.5	85.5	85.5
	2 =< 2 jaar	3083	9.6	9.6	95.1
	3 2 à 3 jaar	211	.7	.7	95.8
	4 > 3 jaar	1348	4.2	4.2	100.0
	Total	32037	100.0	100.0	

Noot: Dit betekent dat waar in dit rapport wordt gesteld dat een leerling < 2 jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd, dat kan worden gelezen als <2 à 3 jaar. Indien nodig kan wel altijd de extra categorie met 211 leerling aan een afzonderlijke analyse worden onderworpen, of, als we ons beperken tot de afgehandelde dossiers, 159 leerlingen.

ETNC8 etniciteit in 8 categorieen * NJOWNED aantal jaren onderwijs in nederland (ttv aanmelding) * INBEHAND aanvraag in behandeling Crosstabulation

Count			NJOWNED aantal jaren onderwijs in nederland (ttv aanmelding)				Total
INBEHAND aanvraag in behandeling			-1 missing;nvt	2 =< 2 jaar	3 2 à 3 jaar	4 > 3 jaar	
0 nee	ETNC8	-1 onb	48	26	3		77
	eticiteit in	0 nvt	10518	34	4	17	10573
	8	1 sur	1				1
	categorieen	2 ant	167	37	8	54	266
		3 tur	341	171	27	142	681
		4 mar	170	123	12	104	409
		5 zeu	57	100	12	16	185
		6 oni	923	1739	90	284	3036
		7 owi	96	45	3	32	176
		8 ned	8468	23		540	9031
	Total		20789	2298	159	1189	24435
1 ja	ETNC8	-1 onb	1	6			7
	eticiteit in	0 nvt	2341	137		2	2480
	8	1 sur	1				1
	categorieen	2 ant	83	13	3	8	107
		3 tur	202	42	2	15	261
		4 mar	97	20	4	15	136
		5 zeu	39	15	6	7	67
		6 oni	621	537	35	56	1249
		7 owi	62	11	2	7	82
		8 ned	3159	4		49	3212
	Total		6606	785	52	159	7602

Te zien is dat het vaak voorkomt dat de RVC's wel de nationaliteit hebben geregistreerd, maar niet het aantal jaren onderwijs in Nederland. In hoeverre dit 'overbodige'^{14[1]} informatie is of in hoeverre deze leerlingen dan toch vallen onder de regeling 'allochtonen met minder dan 2 jaar onderwijs in Nederland' zal in de paragraaf over het 'indelen van leerling in groepen' aan de orde komen.

In 2000 hadden we alleen informatie over of een leerling een cumi-leerling was. In totaal waren er toen 4405 cumi-leerlingen (19%). Het grootste deel daarvan, 1629 (37%) waren onderinstromers, gevolgd door 1322 (30%) nieuwkomers.

^{14[1]} Hiermee wordt bedoeld informatie die niet direct nodig is indien we ons strikt beperken tot de criteria.

ETNC8 etniciteit in 8 categorieën * PKINSTR INSTROOM Crosstabulation

Count		PKINSTR INSTROOM							Total
		-1 missing	1 zmlk	2 2/3	3 onder	4 nieuw	5 zij	7 overig	
ETNC8	-1 onb				7	61	9		77
	0 nvt	243	8	193	9215	207	647	60	10573
	1 sur				1				1
	2 ant	1		7	204	35	18	1	266
	3 tur	3	1	4	437	176	59	1	681
	4 mar	5		2	247	125	30		409
	5 zeu	3			59	103	20		185
	6 oni	16		12	673	2153	169	13	3036
	7 owi	2		4	104	52	13	1	176
	8 ned	28	12	216	8024	44	681	26	9031
Total		301	21	438	18971	2956	1646	102	24435

Of we de leerlingen met etnc8=ned al dan niet tot de groep allochtonen moeten rekenen, blijft onhelder, omdat gevraagd is naar de nationaliteit van de leerlingen. Bij het indelen van de leerlingen in categorieën van de variabele 'groep' wordt op basis van een veelheid aan informatie besloten tot welke groep allochtonen of nieuwkomers een leerling hoort. Vergelijking van de populaties aanmeldingen van 2001 en van 2001 zal dus pas op de variabele 'groepsindeling' worden uitgevoerd.

1.8 Specifieke groepen kaart gebracht: stapsgewijze opbouw van de groepsindeling in een tiental categorieën

In deze paragraaf willen we nagaan hoe de strikte indeling van de criteria en de adviezen van de RVC's zich tot elkaar verhouden.

In het algemeen staan bij de verwijzing naar het PrO en LWOO de combinatie van de mate van leerachterstand, het IQ en eventueel sociaal emotionele problematiek centraal. Daarnaast zijn er twee specifieke groepen, waarvoor de mate van leerachterstand, IQ en SEP niet of in mindere mate gelden. Dat is in de eerste plaats de groep leerlingen afkomstig uit het zmlk, het 2/3 onderwijs en leerlingen in een crisissituatie (stoornis en/of trauma). In de tweede plaats zijn dat de nieuwkomers of allochtonen met weinig onderwijservaring in Nederland. Op basis van de door de RVC's geregistreerde informatie kunnen we nagaan in hoeverre de beoordelingen door de RVC's overeenkomen of afwijken van de situatie met een strikte beoordeling.

Daartoe is het nodig dat we de leerlingen indelen in categorieën waarmee zinvol de formele criteria kunnen worden onderzocht. We onderscheiden in eerste instantie 3 grote groepen.

De eerste groep bestaat uit leerlingen afkomstig uit het zmlk, het 2/3 onderwijs en leerlingen in een crisissituatie (stoornis en/of trauma).

De tweede groep bestaat uit allochtone leerlingen en nieuwkomers, met meer of minder onderwijservaring in Nederland.

De derde groep bestaat uit leerlingen die niet onder de eerste twee groepen vallen, en die kunnen worden gekarakteriseerd in termen van LA, IQ en SEP.

De eerste groep. Deze leerlingen hebben in de regeling een speciale positie, waarbij hun leerachterstand, IQ en sociaal emotionele problematiek van secundair belang zijn.

CRISIS stoornis of trauma

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0 nee	23408	95.8	95.8	95.8
	1 ja	1027	4.2	4.2	100.0
	Total	24435	100.0	100.0	

In 2001 is bij 4.2% van de aanmeldingen (waarover een uitspraak is gedaan) een crisissituatie onderkend. Het aandeel leerlingen in crisis (stoornis of trauma) is ten opzichte van vorig jaar bijna verdubbeld. Als we ons bij 2000 ook beperken tot de dossiers waarover een uitspraak is gedaan was er in 2.5% van de gevallen sprake van een crisis (502 aanmeldingen).

Allereerst de crisisleerlingen. Van de 1027 leerlingen in een crisissituatie kunnen er 336 gekarakteriseerd worden in termen van LA, SEP en IQ.

Van deze 336 leerlingen krijgen er 11 een negatief advies (3%).

Van de overige 1027-336=691 krijgen er 43 (6%) een negatief advies.

In de tabellen behandelen we de leerlingen die zowel in termen van LA, SEP en IQ kunnen worden gekarakteriseerd als in termen van crisissituatie, bij de eerste. In de tabellen waar we de verwijzingscriteria toepassen op de dossiers vinden we daarom minder leerlingen terug bij 'crisissituatie' dan de 1027 leerlingen waarvan is vastgesteld dat ze in een crisissituatie verkeren.

STR_1 aanvraag obv strikte criteria 2001: L,S,I,A * CRISIS trauma

Count

		CRISIS stoornis traum		Total
		0 nee	1 ja	
STR_1	-1	3171	224	3395
obv strikte	0 grijs	3856	384	4240
2001:	1 lwo	8819	306	9125
	2 pro	2606	30	2636
	3	4956	83	5039
Total		23408	1027	24435

PKINSTR INSTRROOM * GROEP groepsindeling aanvragen obv zmlk,2/3, crisis,la, sep Crosstabulation

Count

		GROEP groepsindeling aanvragen obv zmlk,2/3, crisis,la, sep				Total
		0	1 crisis	2 zmlk	3 2/3	
PKINSTR	-1 missing	295	6			301
INSTRROOM	1 zmlk			21		21
	2 2/3		34		404	438
	3 onder	18565	406			18971
	4 nieuw	2780	176			2956
	5 zij	1584	62			1646
	7 overig	96	6			102
Total		23320	690	21	404	24435

Vervolgens de leerlingen afkomstig van het ZMLK. Van de populatie waarvan een uitspraak bekend is worden vanuit het ZMLK 21 leerlingen verwezen. Er zijn geen leerlingen vanuit het ZMLK die in een crisissituatie verkeren. Deze leerlingen worden allemaal ondergebracht bij het ZMLK.

De volgende groep zijn de leerlingen afkomstig uit het 2/3 onderwijs. Van de populatie met advies worden vanuit het 2/3 onderwijs 438 leerlingen verwezen. Er zijn 34 leerlingen die ook in een crisissituatie verkeren. Deze 34 leerlingen worden ondergebracht bij 'crisis'.

De tweede groep, allochtone leerlingen en nieuwkomers, met meer of minder onderwijservaring in Nederland.

ETNC8 etniciteit in 8 categorieën * PKINSTR INSTROOM Crosstabulation

Count		PKINSTR INSTROOM							Total
		-1 missing	1 zmlk	2 2/3	3 onder	4 nieuw	5 zij	7 overig	
ETNC8	-1 onb				7	61	9		77
eticiteit in	0 nvt	243	8	193	9215	207	647	60	10573
8	1 sur				1				1
catogorieer	2 ant	1		7	204	35	18	1	266
	3 tur	3	1	4	437	176	59	1	681
	4 mar	5		2	247	125	30		409
	5 zeu	3			59	103	20		185
	6 oni	16		12	673	2153	169	13	3036
	7 owi	2		4	104	52	13	1	176
	8 ned	28	12	216	8024	44	681	26	9031
Total		301	21	438	18971	2956	1646	102	24435

We hanteren wederom het uitgangspunt dat leerlingen die zowel kunnen worden ondergebracht bij één van de categorieën allochtonen/nieuwkomers als kunnen worden ingedeeld op basis van hun LA, IQ en SEP bij de laatste worden ingedeeld. In de tabellen waar we de verwijzingscriteria toepassen op de dossiers vinden we daarom minder allochtone leerlingen dan we op basis van alleen ETNC8 zouden verwachten.

Op grond van de gecombineerde informatie over leerachterstand, IQ, sociaal emotionele problematiek, etniciteit, aantal jaren onderwijs in Nederland en gegevens over de instroom worden de volgende leerlingen ondergebracht in de categorieën allochtonen en nieuwkomers.

Het resultaat staat in de volgende tabel.

GROEP groepsindeling aanvragen obv zmlk,2/3, crisis,la, sep

	Frequency	Percent
Valid 13 allochtonen > 2 jaar onderwijs in nederland; ongeacht instro	1	.0
15 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst onder	55	1.5
16 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst zij	73	2.0
17 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst nieuw	2005	56.1
18 overige nieuwkomers	1438	40.3
Total	3572	100.0

Vervolgens delen we de resterende leerlingen in, en dat resulteert voor dit jaar in de volgende groepsindeling:

GROEP groepsindeling aanvragen obv zmlk,2/3, crisis,la, sep

	Frequency	Percent
Valid 0 rest	1050	4.3
1 crisis	690	2.8
2 zmlk	21	.1
3 2/3	404	1.7
4 leerlingen met LA < 1.5 jaar	1124	4.6
5 leerlingen met LA > 1.5 jaar op 1 domein, met SEP	644	2.6
6 leerlingen met LA 1.5 a 3 jaar, geen SEP	7433	30.4
7 leerlingen met LA 1.5 a 3 jaar, wel SEP	3528	14.4
8 leerlingen met LA > 3 jaar, geen SEP	5720	23.4
9 leerlingen met LA > 3 jaar, wel SEP	1232	5.0
10 zijinstromer, zonder LA-gegevens, geen SEP	18	.1
11 zijinstromer, zonder LA-gegevens, wel SEP	17	.1
15 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst on	28	.1
16 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst zij	40	.2
17 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst nie	1844	7.5
18 overige nieuwkomers	642	2.6
Total	24435	100.0

Voor de vergelijkbaarheid presenteren we de informatie van 2000 en 2001 in één tabel. Daartoe zijn alleen de dossiers die afgehandeld zijn geselecteerd.

GROEP groepsindeling aanvragen obv zmlk,2/3, crisis,la, sep, etnische herkomst	2001		2000	
	N	%	N	%
0 rest	1050	4	2177	11
1 crisis	690	3	279	1
2 zmlk	21	0	9	0
3 2/3	404	2	271	1
4 leerlingen met LA < 1.5 jaar	1124	5	1263	6
5 leerlingen met LA > 1.5 jaar op 1 domein, met SEP	644	3	220	1
6 leerlingen met LA 1.5 a 3 jaar, geen SEP	7433	30	5452	27
7 leerlingen met LA 1.5 a 3 jaar, wel SEP	3528	14	2548	13
8 leerlingen met LA > 3 jaar, geen SEP	5720	23	4692	23
9 leerlingen met LA > 3 jaar, wel SEP	1232	5	1419	7
10 zijinstromer, zonder LA-gegevens, geen SEP	18	0		
11 zijinstromer, zonder LA-gegevens, wel SEP	17	0		
13 allochtonen > 2 jaar onderwijs in nederland; ongeacht instro			45	0
14 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst neven,			58	0
15 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst onder	28	0	22	0
16 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst zij	40	0	213	1
17 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst nieuw	1844	8	1067	5
18 overige nieuwkomers	642	3	248	1
Total	24435	100	1998	10

Toelichting bij de tabel:

In 2001 zitten er geen leerlingen in categorie 13 (allochtonen > 2 jaar onderwijs in Nederland; ongeacht instroom). Voor deze categorie kwamen 69 leerlingen in aanmerking. Formeel is het zo dat voor alleen allochtonen, die langer dan 2 jaar in Nederland zijn, en die een grote leerachterstand hebben, en een IQ van 75-80, beleidsruimte (LWOO) te gebruiken is. De overige leerlingen binnen deze groep met een IQ <75-80 kunnen regulier naar het PrO worden verwezen. Echter, van de 69 leerlingen vallen maar 4 leerlingen in de categorie 'grote leerachterstand', en geen van hen in het IQ-gebied 75-80. Al deze leerlingen kunnen derhalve regulier, op grond van leerachterstand, IQ en SEP worden verwezen.

Ook zijn er in 2001 geen leerlingen in categorie 14 (allochtonen < 2 jaar onderwijs in Nederland; herkomst neven-instroom). Neveninstroom wordt niet meer als zodanig onderscheiden.

Een vergelijking van de groepsindeling tussen 2001 en 2000 kan niet zonder meer plaatsvinden. Vorig jaar waren er meer dossiers in de 'rest'-categorie: 11%. We kunnen concluderen dat dit wordt veroorzaakt door het gebruik van het registratiesysteem: vanaf 2001 wordt er meer en beter gebruik gemaakt van het RVC-administratiesysteem: in 2001 is 4% van de uitspraken gebaseerd op onvolledige dossiers. Maar: onvolledige dossiers blijken niet altijd onvolledige dossiers te zijn! Van sommige onvolledige dossiers is de informatie niet altijd in de daarvoor bestemde registratievelden opgenomen, maar elders. Het is namelijk gebleken, dat soms terzake doende informatie over leerachterstand of herkomst is opgenomen in een veld bestemd voor 'commentaar' of 'toelichting' of 'overweging'. Dat betekent dat de RVC's bij hun adviezen dus wel met deze voorhanden informatie rekening hebben kunnen houden, terwijl in onze analyses deze dossiers als 'onvolledige dossiers' in de rest-categorie worden ondergebracht. Als in 2001 het percentage 'leerlingen met LA 1.5 a 3 jaar, geen SEP' stijgt van 27% tot 30% is niet te zeggen waardoor dit wordt veroorzaakt: een echte verandering of een betere registratie. Hetzelfde kan gezegd worden over het percentage nieuwkomers.

We kunnen dus concluderen dat in 2001 de registratie van de dossiers flink is verbeterd, maar er kan zeker nog een kwaliteitsslag worden gemaakt.

Nu we de leerlingen hebben ingedeeld in groepen, kunnen we, in combinatie met het gegeven over het IQ, strikt de criteria toepassen. Evenals vorig jaar berekenen we daartoe de variabele STR_1. Deze variabele is berekend volgens het schema op p. 74 van Omgaan met Criteria 2000, en kan als waarden aannemen:

LWOO	de aanvraag valt binnen de voorwaarden zoals die voor toelating tot het LWOO zijn gesteld
PrO	de aanvraag valt binnen de voorwaarden zoals die voor toelating tot het PrO zijn gesteld
Beleid	de aanvraag valt binnen de voorwaarden zoals die voor de beleidsruimte zijn gesteld; ook alle aanvragen in het IQ-gebied 75-81 vallen in principe onder de beleidsruimte.
Grijs	de aanvraag valt niet binnen de voorwaarden zoals die voor de beleidsruimte of voor toelating tot het PrO of het LWOO zijn gesteld
Missing	vanwege ontbrekende informatie kan geen uitsluitel worden gegeven over de uitkomst van het toepassen van de criteria

De beoordeling van de dossiers kan vervolgens op drie manieren worden uitgevoerd:

1. volgens het PREADVIES zoals dat in het RVC-registratiesysteem wordt berekend,
2. volgens de criteria als we deze strikt toepassen (STR_1)
3. de ADVIEZEN zoals die door de RVC's zijn uitgebracht.

**UITSPRAA uitspraak * STR_1 aanvraag obv strikte criteria 2000: L,S,I,A * AANVRAGE aanvraag
Crosstabulation**

Count			STR 1 aanvraag obv strikte criteria 2000: L,S,I,A					Total
AANVRAGE			-1 missing	0 grijs	1 lwo	2 pro	3 beleid	
1 LWO	UITSPRAA	3 beleid			1	1	8	10
		5 neg	211	1608	234	320	754	3127
		6 pos	645	1037	8597	188	6288	16755
		Total	856	2645	8832	509	7050	19892
2 PrO	UITSPRAA	5 neg	37	78	204	5	254	578
		6 pos	160	47	355	2079	1311	3952
		Total	197	125	559	2084	1565	4530
3 onbekend	UITSPRAA	5 neg	3					3
		6 pos	5		3		2	10
		Total	8		3		2	13

Er zijn 19892 LWOO aanvragen. Hiervan worden er door de RVC's 16755+10 positief of met beleidsruimte geadviseerd. 3127 aanvragen, 16%, wordt negatief geadviseerd.

De strikte toepassing van de criteria zou in $8832+7050=15882$ van de gevallen (80%) tot een positief advies of beleidsruimte leiden, 856 dossiers (4%) zijn in strikte zin onvolledig, 2645 dossiers (13%) valt in het grijze gebied, dus formeel buiten de criteria, dus zou formeel negatief geadviseerd moeten worden.

Van de 3127 LWOO-aanvragen die door de RVC's negatief worden geadviseerd, zouden er $1608+320+211=2139$ (68%) ook bij het strikt toepassen van de criteria niet positief worden beoordeeld. Voor de werking en de toepasbaarheid van de criteria zou het zinvol zijn de overige $234+754=988$ (32%) aan een nader onderzoek te onderwerpen: wat zijn de redenen dat de RVC's deze dossiers negatief adviseert, terwijl ze formeel wel 'binnen' de criteria vallen.

Van de 16755 LWOO-aanvragen die door de RVC's positief worden beoordeeld, zouden er $8597+6288=14885$ (89%) ook bij het strikt toepassen van de criteria positief worden beoordeeld. Voor de werking en de toepasbaarheid van de criteria zou het zinvol zijn de overige $645+1037+188=1870$ (11%) aan een nader onderzoek te onderwerpen: wat zijn de redenen dat de RVC's deze dossiers positief beoordeelt, terwijl ze formeel 'buiten' de criteria vallen.

Van de 578 PrO-aanvragen die door de RVC's negatief worden beoordeeld zouden er $37+78+204=319$ (55%) ook bij het strikt toepassen van de criteria niet positief worden beoordeeld. Voor de werking en de toepasbaarheid van de criteria zou het zinvol zijn de overige $5+254=259$ (45%) aan een nader onderzoek te onderwerpen: wat zijn de redenen dat de RVC's deze dossiers negatief beoordeelt, terwijl ze formeel wel 'binnen' de criteria vallen.

Van de 3952 PrO-aanvragen die door de RVC;s positief worden beoordeeld, zouden er $2079+1311=3390$ (86%) ook bij het strikt toepassen van de criteria positief worden beoordeeld. Voor de werking en de toepasbaarheid van de criteria zou het zinvol zijn de overige $160+47+355=562$ (14%) aan een nader onderzoek te onderwerpen: wat zijn de redenen dat de RVC's deze dossiers positief beoordeelt, terwijl ze formeel 'buiten' de criteria vallen.

Voor de vergelijking van het jaar 2001 met het jaar 2000 zijn de gegevens van vorig jaar opnieuw bekeken, gedefinieerd en ondergebracht in de volgende tabel:.

ITSPRAA * STR_1 aanvraag obv strikte toepassing van de criteria * AANVRAGE SOORT AANVRAAG LWO CQ PRO
Crosstabulation

AANVRAGE				STR_1 aanvraag obv strikte toepassing van de criteria					Total
				-1 missing	0 grijs	1 lwo	2 pro	3 beleid	
1 LWO	UITSPRAA 3 beleid	Count	82	12	19	2	16	131	
		%	62.6%	9.2%	14.5%	1.5%	12.2%	100.0%	
	5 neg	Count	526	1222	439	374	391	2952	
		%	17.8%	41.4%	14.9%	12.7%	13.2%	100.0%	
	6 pos	Count	2341	1303	6560	225	3174	13603	
		%	17.2%	9.6%	48.2%	1.7%	23.3%	100.0%	
Total	Count	2949	2537	7018	601	3581	16686		
	%	17.7%	15.2%	42.1%	3.6%	21.5%	100.0%		
2 PRO	UITSPRAA 3 beleid	Count	6		2		3	11	
		%	54.5%		18.2%		27.3%	100.0%	
	5 neg	Count	62	50	87	11	90	300	
		%	20.7%	16.7%	29.0%	3.7%	30.0%	100.0%	
	6 pos	Count	528	37	257	1325	687	2834	
		%	18.6%	1.3%	9.1%	46.8%	24.2%	100.0%	
Total	Count	596	87	346	1336	780	3145		
	%	19.0%	2.8%	11.0%	42.5%	24.8%	100.0%		

De 'goede' uitspraken, waarover de strikte toepassing van de criteria en de RVC's overeenstemmen, zijn grijs gearceerd.

LWOO	STR_1	2001		uitspraak tot	%iom	%iom	
		neg	pos			2001	2000
	-1	211	645	856	25%	25%	18%
	grijs	1608	1037	2645	61%	61%	48%
	lwoo	234	8597	8831	97%	97%	94%
	pro	320	188	508	63%	63%	62%
	beleid	754	6288	7042	89%	89%	89%
totaal				19882	86%	86%	72%

Dus:

de LWOO-aanvragen die strikt volgens de criteria onbeoordeelbaar zijn, worden in 25% van de gevallen ook door de RVC's negatief beoordeeld.

de LWOO-aanvragen die strikt volgens de criteria in het grijze gebied vallen, worden in 61% van de gevallen ook door de RVC's negatief beoordeeld.

de LWOO-aanvragen die strikt volgens de criteria in het LWOO gebied vallen, worden in 97% van de gevallen ook door de RVC's positief beoordeeld.

de LWOO-aanvragen die strikt volgens de criteria in het PrO gebied vallen, worden in 63% van de gevallen door de RVC's negatief beoordeeld.

de LWOO-aanvragen die strikt volgens de criteria in de beleidsruimte vallen, worden in 89% van de gevallen door de RVC's positief beoordeeld.

Overall zijn de RVC's het in 86% van de gevallen eens met de uitkomst zoals die uit de strikte toepassing van de criteria rolt.

Voor de aanvragen praktijkonderwijs geldt hetzelfde:

PrO	STR_1	uitspraak		tot		2001	2000
		neg	pos				
	-1	37	160	197	19%	19%	11%
	grijs	78	47	125	62%	62%	57%
	lwoo	204	355	559	36%	36%	25%
	pro	5	2079	2084	100%	100%	99%
	beleid	254	1311	1565	84%	84%	88%
totaal				4530	82%	82%	71%
				24412			

In het algemeen is de afwijking tussen de RVC's en de toepassing van de criteria in 2001 kleiner dan in 2000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het geringere aantal onvolledige dossiers in 2001 dan in 2000.

In de volgende tabel is per RVC en per aanvraag aangegeven in hoeverre het oordeel van de RVC's afwijkt van een oordeel op grond van strikte toepassing van de criteria.

Met uitzondering van Friesland en Heemstede is het % overeenstemming 78% à 95%. Ten behoeve van de werking van de criteria is het dus raadzaam een analyse toe doen onder de dossiers waarover geen overeenstemming is.

Report

IOM

AANVRAGE	aanvraag	ERVECEE	Mean	N	Std. Deviation
1 LWO	1	friesland	.49	1010	.50
	2	groningen	.85	1144	.35
	3	drenthe	.94	536	.24
	4	doetinchem	.89	2177	.31
	5	zwolle	.92	1741	.27
	6	arnhem	.89	1152	.32
	7	limburg	.84	100	.37
	8	noord-brabant	.89	2954	.31
	9	zeeland	.95	645	.21
	10	rijnmond	.89	2458	.31
	11	haaglanden	.90	1254	.30
	12	bodegraven	.85	703	.36
	13	heemstede	.58	368	.49
	14	amsterdam	.79	1236	.40
	15	beverwijk	.82	1191	.38
	16	utrecht	.86	1213	.34
	Total		.86	19882	.35
2 PrO	1	friesland	.48	232	.50
	2	groningen	.88	219	.32
	3	drenthe	.81	183	.39
	4	doetinchem	.91	564	.29
	5	zwolle	.81	350	.39
	6	arnhem	.87	271	.34
	7	limburg	.83	12	.39
	8	noord-brabant	.78	492	.41
	9	zeeland	.84	95	.37
	10	rijnmond	.88	586	.32
	11	haaglanden	.84	379	.36
	12	bodegraven	.84	164	.37
	13	heemstede	.63	149	.48
	14	amsterdam	.87	212	.34
	15	beverwijk	.80	339	.40
	16	utrecht	.81	283	.40
	Total		.82	4530	.39
Total	1	friesland	.49	1242	.50
	2	groningen	.86	1363	.35
	3	drenthe	.91	719	.29
	4	doetinchem	.90	2741	.31
	5	zwolle	.90	2091	.29
	6	arnhem	.88	1423	.32
	7	limburg	.84	112	.37
	8	noord-brabant	.88	3446	.33
	9	zeeland	.94	740	.24
	10	rijnmond	.89	3044	.31
	11	haaglanden	.89	1633	.32
	12	bodegraven	.85	867	.36
	13	heemstede	.60	517	.49
	14	amsterdam	.81	1448	.40
	15	beverwijk	.82	1530	.39
	16	utrecht	.85	1496	.35
	Total		.85	24412	.36

In de overzichtstabel op de volgende bladzijde is (net als in 2000 gebeurd is) een indeling van de aanvragen naar criteria gemaakt.

Verkend is verder hoe de omvang van de beleidsruimte er in de nieuwe regeling uit zal gaan zien: Op basis van het handhaven van de onderdelen tegenstrijdige criteria en het overlapgebied tussen LWOO en PrO zou de beleidsruimte op basis van de huidige aanmeldingen 29% bedragen. In de tabel gaat het dan om ruim 7000 aanmeldingen.

groepsindeling	IQ CATEGORIE									Total
	-9 MISSING	< 50	50<=IQ<55	55<=IQ<60	60<=IQ<75	75<=IQ<81	81<=IQ<90	90<IQ<=120	>120	
0 rest (inclusief onvolledige dossiers)	70			8	182	166	382	237	5	1050
1 crisis	19	1		5	35	86	85	440	19	690
2 zmlk				1	7	2	5	6		21
3 2/3	15		2	2	75	65	126	118	1	404
4 leerlingen met LA < 1.5 jaar	5	2		1	92	182	485	353	4	1124
5 leerlingen met LA > 1.5 jaar op 1 domein, met SEP	1	1			28	48	197	364	5	644
6 leerlingen met LA 1.5 a 3 jaar, geen SEP		3	2	16	1076	1558	3683	1092	3	7433
7 leerlingen met LA 1.5 a 3 jaar, wel SEP		2		1	207	344	1167	1804	3	3528
8 leerlingen met LA > 3 jaar, geen SEP	1	1	44	223	2360	1256	1528	307		5720
9 leerlingen met LA > 3 jaar, wel SEP	1		1	19	212	191	403	405		1232
10 zijinstromer, zonder LA-gegevens, geen SEP	2				5	2	2	7		18
11 zijinstromer, zonder LA-gegevens, wel SEP	1					2	3	11		17
15 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst onder	3			1	2	2	3	17		28
16 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst zij			2		7	1	1	29		40
17 allochtonen < 2 jaar onderwijs in nederland; herkomst nieuw	727	7	15	25	272	95	183	478	42	1844
18 overige nieuwkomers (waaronder ook onvolledige info)	211	2	1	1	110	47	63	174	33	642
Total	1056	19	67	303	4670	4047	8316	5842	115	24435

Bijlage 2 Verkenning van de motivering voor afwijking van het RVC-advies

de analyse van afwijkingsformulieren van 4 RVC's

Met ingang van het nieuwe schooljaar 2001-2002 zal het advies van de RVC bindend zijn. Het gebruik van formulieren om af te wijken van het advies van de RVC is dan niet meer mogelijk; scholen kunnen tegen een afgegeven beschikking alleen nog in beroep gaan.

In de afgelopen jaren heeft de ervaring geleerd dat de afwijkingsformulieren weinig aanvullende informatie hebben geboden boven zaken die rechtstreeks tot de criteria te herleiden waren. Daarnaast kwam veelvuldig voor dat scholen de formulieren (te) laat instuurden. Het afgelopen jaar zijn door de RVC's initiatieven genomen om tot meer bruikbare afwijkingsformulieren te komen. Dit jaar is getracht door middel van inhoudsanalyse op een steekproef van de afwijkingsformulieren van vier RVC's informatie over de beweegredenen van scholen om af te wijken van het verstrekte advies te achterhalen. Hiervoor zijn de afwijkingsformulieren gebruikt van het huidige kalenderjaar. De formulieren zijn met bereidwillige medewerking van de RVC's geanonimiseerd gekopieerd. Een aantal formulieren bleek niet bruikbaar omdat het advies van de RVC ontbrak, dan wel omdat de school op het formulier aangaf dat ze het negatieve advies van de RVC zou opvolgen. In totaal gaat het om 560 afwijkingsformulieren waarvan er 101 niet bruikbaar bleken (zonder type aanvraag-vermelding en met op elk formulier dezelfde standaardformulering). We hadden de beschikking over 243 formulieren uit regio 1; 189 uit regio 2; 23 uit regio 3 en 105 uit regio 4. Een eerste blik op de afwijkingsformulieren leert dat ze verschillend van lay-out zijn. Ze kwamen niet geheel overeen in vorm en inhoud. Bij beoordeling zijn er uiteindelijk een zestal gemeenschappelijke aspecten bekeken, namelijk:

- 1 IQ; cognitief functioneren, vastgesteld door een intelligentie test
- 2 Niveau van kennis en vaardigheden; dit betreft de leerachterstanden op vier nader omschreven gebieden, nl technisch lezen, begrijpend lezen, spellen en rekenen.
- 3 Sociaal-emotioneel functioneren; dit betreft boven een algeheel psychisch en sociaal welbevinden, drie specifieke categorieën, nl prestatiemotivatie, faalangst en emotionele instabiliteit.
- 4 Gezinsomstandigheden
- 5 Medische bijzonderheden
- 6 Overige redenen

De aangeleverde afwijkingsformulieren bestaan voor 81% uit afwijkingen op het advies LWOO (374), voor 19% uit afwijkingen op het advies PrO (85).

	LWOO	Praktijkonderwijs
Aangegeven redenen (%)		
cognitie	30	58
leerachterstanden	63	56
- technisch lezen	28	16
- begrijpend lezen	36	22
- spellen	32	21
- rekenen	20	19
sociaal-emotioneel functioneren	37	58
- prestatie- motivatie	7	5
- faalangst	6	8
- emotionele instabiliteit	14	14
gezinsomstandigheden	9	14
medische bijzonderheden	3	8
overige redenen	56	64

De tabel laat meteen al zien dat er vaak meerdere redenen genoemd worden om van een advies af te wijken.

In de volgende tabel is voor zowel leerwegondersteunend als praktijkonderwijs vermeld hoe vaak er geen, een of meerdere redenen worden vermeld per leerling.

Het betreft hier de zes hoofdcategorieën zoals hierboven in de tabel aangegeven is; de specifieke gebieden bij leerachterstanden en sociaal- emotioneel functioneren zijn niet meegeteld. Het minimum is 0 (eigenlijk zou dit 1 moeten zijn, maar het komt dus ook voor dat een afwijkingsformulier leeg wordt teruggestuurd) en het maximum is 6 (wanneer alle categorieën zijn aangekruist als reden van afwijking).

Het gemiddelde aantal redenen dat wordt gegeven per leerling bij leerwegondersteunend onderwijs is 2. Het meest komt het voor dat er maar één reden wordt genoemd om af te wijken van het advies.

Het gemiddelde aantal redenen dat wordt gegeven per leerling bij praktijkonderwijs is 2.6. Het meest komt voor dat er 2 redenen worden genoemd om van het advies af te wijken.

aantal redenen	LWOO	PrO
0	1	0
1	146	12
2	127	32
3	79	26
4	22	13
5	5	0
6	0	2

leerwegondersteunend onderwijs

Uit de bovenstaande gegevens komt naar voren, dat in veruit de meeste gevallen leerachterstanden worden genoemd als belangrijkste reden om af te wijken van het advies (63%). Specifiek worden de achterstanden op de gebieden technisch, begrijpend en spelling ongeveer even vaak genoemd en wordt rekenen beduidend minder vaak genoemd.

Vervolgens worden overige redenen en sociaal-emotioneel functioneren vaak genoemd (in 46%, respectievelijk 37% van de gevallen). Binnen de categorie sociaal- emotioneel functioneren wordt emotionele instabiliteit het meest genoemd. Prestatie-motivatie en faalangst worden minder, maar beiden ongeveer even vaak genoemd.

In 30% van de gevallen wordt IQ als reden van afwijking genoemd en tenslotte worden thuissituatie en medische bijzonderheden het minst vaak genoemd (in 9, respectievelijk 4%).

Bij afwijking van het LWOO-advies komt de combinatie IQ, leerachterstanden en overige redenen het meest voor (in 9% van de gevallen), gevolgd door de combinaties leerachterstand met overige redenen (8%), leerachterstand, sociaal- emotioneel functioneren en overige redenen (7%) en tenslotte IQ met overige redenen (ook 7%). Opvallend is dat overige redenen bij elk van deze combinaties aanwezig is en dat in de combinaties die niet of nauwelijks voorkomen steeds de medische bijzonderheden en/ of thuissituatie aanwezig is.

Bij praktijkonderwijs blijkt de meeste voorkomende combinatie IQ, leerachterstand en sociaal-emotioneel functioneren te zijn (in 16% van de gevallen), gevolgd door de combinaties leerachterstanden met overige redenen (12%) en tenslotte cognitie met overige redenen (ook 11%). Opvallend is dat in de combinaties die niet of nauwelijks voorkomen steeds de medische bijzonderheden en/ of thuissituatie aanwezig is.

praktijkonderwijs

Uit de analyse voor het praktijkonderwijs blijkt dat er weinig verschil is tussen de overige redenen, IQ/cognitie, sociaal- emotioneel functioneren en leerachterstand (alle in circa 60% van de gevallen genoemd).

Ook hier geldt dat thuissituatie en medische bijzonderheden beduidend minder vaak als reden worden gegeven (11% en 9%).

Wanneer gekeken wordt naar het percentage bij de vier specifieke domeinen binnen de categorie leerachterstand blijken ze dicht bij elkaar te liggen. Technisch lezen wordt iets minder vaak aangegeven dan de overige leerachterstanden.

Wanneer gekeken wordt binnen de categorie sociaal- emotioneel functioneren, blijkt dat emotionele instabiliteit het meest genoemd wordt, vervolgens faalangst en prestatie-motivatie het minst genoemd wordt.

Opmerkingen:

De lage percentages op de specifieke gebieden van sociaal- emotioneel functioneren en leerachterstand zijn te herleiden tot het gegeven dat er in de meerderheid van de afwijkingsformulieren geen mogelijkheid bestond om deze gebieden te specificeren. In sommige gevallen is het door de invuller als kanttekening erbij vermeld.

Het percentage waarvan niet bekend is of het om welke leerachterstand het specifiek gaat ligt bij leerwegondersteunend onderwijs rond de 35%. Bij praktijkonderwijs ligt dit percentage rond de 72%.

Het percentage waarbij niet bekend is om welke sociaal- emotionele belemmering het specifiek gaat, ligt bij leerwegondersteunend onderwijs rond de 38%. Bij praktijkonderwijs ligt dit percentage rond de 50%.

Het is op basis van de formulieren veelal onduidelijk of de school zich kan vinden in de richting van de criteria voor negatief advies: bijvoorbeeld is niet duidelijk of het gaat om teveel of te weinig leerachterstand of om een te hoog of te laag IQ.

Bij de vragenlijsten uit regio 4 is aangegeven op welke gronden de RVC advies heeft gegeven, hier staat vermeld of het IQ te hoog of te laag is voor lwoo of pro. Vaak gaat de school hier in mee, maar komt dan met andere argumenten waarom de leerling wel geschikt zou zijn voor dit onderwijs. Een enkele keer komt de school met tegenstrijdige resultaten van verschillende intelligentietests en geeft de leerling dan het voordeel van de twijfel of stelt betere ervaringen te hebben met de ene test en uit te gaan van die score.

Verschillen in afwijkingsformulieren tussen de RVC's

Per RVC worden verschillende afwijkingsformulieren gebruikt. Het belangrijkste verschil zit in de gedetailleerdheid van de omschreven categorieën.

Bij regio 2 zijn er geen antwoordmogelijkheden om aan te geven om welke domeinen leerachterstand het precies gaat, wel is er de mogelijkheid om dit te vermelden in een kanttekening. Precies zo geldt voor de categorie sociaal- emotioneel functioneren, ook hier is er geen onderverdeling gemaakt in de drie gebieden (prestatie-motivatie, faalangst en emotionele instabiliteit), dat bij deze vragenlijsten medische bijzonderheden als extra categorie toegevoegd is en niet, zoals bij de andere afwijkingsformulieren, deze geschaard worden onder de categorie overige redenen.

De afwijkingsformulieren uit de regio's 1 en 3 zijn ongeveer gelijk aan die van regio 4; alle categorieën staan er vermeld, behalve de medische bijzonderheden. Extra bij regio 4 is, dat het eerste gedeelte van het afwijkingsformulier bestaat uit de inhoud van het advies van de RVC en op welke gronden dit advies is gegeven.

Mate van invulling

De mate van invulling van de afwijkingsformulieren varieert sterk. In veel gevallen zijn de antwoordcategorieën die van toepassing zijn alleen aangekruist, maar is er verder geen uitleg/aanvulling gegeven. Maar vaak ook staan er wel meer of minder uitgebreide kanttekeningen bij. In een klein aantal gevallen is er niet naar de antwoordmogelijkheden gekeken, maar is er in een paar zinnen beargumenteerd waarom men toch afwijkt van het advies (of is er zelfs helemaal geen reden vermeld).

Het lijkt erop dat veel scholen zich beroepen op overige redenen om hun keuze te verantwoorden (vaak in combinatie met leerachterstanden of IQ, maar ook als enige argument).

Doordat aan de meeste afwijkingsformulieren niet te zien is op welke gronden de RVC's hun advies hebben gegeven en welke redenen de scholen bij hun eerdere aanmelding opgaven, wordt niet exact duidelijk in hoeverre de afwijkingsformulieren een herhaling zijn van de eerdere aanvraag.

Bijlage 3 omvat een inhoudelijke opsomming van de kanttekeningen en aanvullende opmerkingen die geplaatst worden bij negatief advies, uitgesplitst naar de onderdelen/criteria en andere aspecten.

Bijlage 3 **Aanvullende informatie bij de aangekruiste categorieën** (aflopend van meest tot minst genoemd)

Bij afwijkingen op een negatief advies Leerwegondersteunend onderwijs

Kanttekeningen bij cognitief functioneren/IQ:

1. Verschillende intelligentietesten geven verschillende testuitslagen te zien.
2. School twijfelt aan de IQ score.
3. Leerling heeft weliswaar geen intellectuele achterstand, maar wel een didactische achterstand. Past op basis van zijn IQ binnen het regulier onderwijs, maar krijgt het erg moeilijk zonder extra ondersteuning.

Verdere opmerkingen worden doorgaans ondergebracht bij overige redenen.

Kanttekeningen bij leerachterstand:

1. Leerling is de leerachterstand aan het inlopen.
Ofwel het advies van de RVC is praktijkonderwijs. De school zegt hierop dat de leerachterstanden weliswaar te groot zijn voor leerwegondersteunend onderwijs, maar dat ze het afgelopen jaar grote vorderingen hebben gesignaleerd en dat er dus nog groei is.
Ofwel het advies van de RVC is regulier VMBO. De school geeft toe dat de leerachterstanden inderdaad te klein zijn voor leerwegondersteunend onderwijs, maar dat deze eerder nog wel te groot waren en dat het gevaar bestaat dat de leerling weer terugvalt zonder extra ondersteuning.
2. Leerling heeft weliswaar geen intellectuele achterstand, maar wel een didactische achterstand.
3. Leerling heeft dyslectie. In een aantal gevallen gaf de school aan dat er wel een officiële verklaring was, maar dat die waarschijnlijk over het hoofd was gezien door de RVC.
4. Leerling heeft moeite met nauwkeurig werken en presteert daardoor niet goed.
5. Leerling heeft moeite met automatiseren van vaardigheden.
6. Leerling heeft moeite met detailwaarneming.
7. Leerling heeft slechte concentratie.
8. Leerling heeft dysfasie.
9. Leerling heeft taal/spraakproblemen.
10. Leerling heeft zwakke viso-motoriek.
11. Leerling kan slechts een ding tegelijk.

Kanttekeningen bij sociaal- emotioneel functioneren:

1. Leerling vindt geen aansluiting bij andere leerlingen, is hierdoor vaak alleen.
2. Leerling heeft een slachtoffergeschiedenis van pestgedrag.
3. Er is een dreigende stagnatie in de persoonlijke ontwikkeling.
4. Leerling heeft een hoge spanningsgevoeligheid bij afnemen van testen. Bij een advies praktijkonderwijs, zegt de school dat de lage scores op de testen deels hiermee te maken hebben, want de leerling kan het beter.
5. Leerling heeft hoge mate van recalcitrantie; luistert slecht, is koppig.
6. Leerling is snel angstig in onbekende situaties, klapt snel dicht, heeft daardoor veel structuur en aanmoediging nodig; dit vereist een kleine en veilige setting.
Dit is in het geval er een advies gegeven is voor regulier VMBO.
7. Leerling heeft een psychiatrische stoornis (ADHD, depressief, Aspergersyndroom etc.).
In sommige gevallen gaf de school aan dat de officiële diagnose nog nagestuurd zou

worden. In andere gevallen was deze officiële verklaring over het hoofd gezien door de RVC. Ook werd wel door de school vermeld, dat er weliswaar geen officiële diagnose is gegeven, maar dat de leerling wel sociaal- emotionele problematiek vertoont.

Dit is in het geval er een advies voor regulier VMBO gegeven is.

8. Leerling vertoont niet-leeftijdsadequaate gedrag.

Bij de redenen 1,2,3,5 en 8 geldt dat dit als argument wordt opgevoerd door de scholen (geven wel toe dat de achterstanden niet erg genoeg zijn voor leerwegondersteunend onderwijs), wanneer zij van het RVC een advies hebben gekregen voor regulier VMBO.

Of in het geval van redenen 1, 2 en 8 wordt het ook aangevoerd als argument, waarom een leerling bepaalde achterstanden heeft opgelopen: dat de leerling het met extra hulp wel kan redden.

Kanttekeningen bij thuissituatie:

1. Leerling kan door uiteenlopende redenen (overlijden, mishandeling etc.) niet meer bij ouders wonen.
2. Leerling krijgt weinig aandacht en steun thuis.
3. Ouders hebben te hoge verwachtingen van leerling.
4. Er speelt ouder-kind problematiek.
5. Leerling moet thuis zwaar huishoudelijk werk doen.

Kanttekeningen bij medische bijzonderheden:

1. Het hebben van een tijdelijke of chronische ziekte/ gebruik van medicatie
2. slaapproblemen, snel moe zijn
3. motoriek problemen
4. psychosomatische klachten
5. achterblijven van de groei

Kanttekeningen bij overige redenen

1. Als reden voor de noodzaak van LWO wordt vaak aangegeven dat de leerling veel steun en begeleiding nodig heeft, behoefte aan een kleine klas heeft, dit zou de benodigde veiligheid en structuur geven. Door de grote VMBO school, zal de beleefde onveiligheid en faalangst toenemen waardoor de leerachterstanden weer kunnen toenemen.

2. Discrepancie tussen IQ en vaardigheden;

- weliswaar een laag IQ, maar de leerachterstanden vallen mee, met extra begeleiding kan leerling wel meekomen
- IQ uitslag verschillend afhankelijk van de gebruikte test, tijdstip van testen en gemoedstoestand van de leerling. Bijvoorbeeld een leerling die met de WISC een IQ van 78 behaalde, terwijl met de IBO een IQ van 73, bij de eerste uitslag valt hij dus wel binnen het gebied van leerwegondersteuning. Of de leerling die door een grote spanningsgevoeligheid, bij tweede keer testen voorafgaand erg op zijn gemak weliswaar een hoog IQ, maar toch te grote leerachterstand
- wordt gesteld en daardoor een hogere score behaald.
- IQ is niet goed meetbaar of geeft een vertroebeld beeld door slechte beheersing van de Nederlandse taal.
- Disharmonisch IQ profiel van leerling: een discrepantie tussen verbaal en per formaal IQ. Voorbeeld is de leerling die op basis van het totaal IQ geïndiceerd is voor regulier onderwijs, maar door een relatief laag

- verbaal of performaal IQ het zonder extra begeleiding met bepaalde vakken erg moeilijk krijgt.
- Leerling heeft een hoge IQ score behaald door nauwkeurigheid, terwijl zijn tempo zeer laag is en daardoor zou hij niet mee kunnen komen in het regulier onderwijs.
 - Er wordt getwijfeld aan de uitslag van de intelligentietest (“bij deze school valt het IQ altijd hoger uit”)
3. Anderstaligheid; matige beheersing van de Nederlandse taal, waardoor leerachterstanden zijn ontstaan of waardoor IQ niet goed meetbaar is.
 4. Leerlingen die vanuit speciaal basisonderwijs doorstromen, zijn gewend aan veel individuele aandacht en kleine klassen, de overgang naar een regulier VMBO zou te groot zijn (gevaar voor terugval is te groot). Aanbevolen wordt voorlopig leerwegondersteuning, ter zijne tijd doorstromen naar regulier onderwijs.
 5. Op advies en in overleg met de basisschool, ouders en orthopedagoog/psycholoog wordt er toch een beslissing gemaakt die afwijkt van het advies van de RVC. Of andersom; door de orthopedagoog worden er geen belemmerende sociaal-emotionele factoren geconstateerd, terwijl de school die wel constateert.
 6. Het tempo van de leerling is zeer laag, de leerling heeft overal extra uitleg bij nodig.
 7. Werkhouding/ zelfredzaamheid;
 - In positieve zin aangevoerd als reden waarom een leerling de opleiding toch aan zou kunnen (bijvoorbeeld leerling heeft een serieuze, gemotiveerde werkhouding, is goed in staat zichzelf te redden, kan goed geconcentreerd werken).
 - In negatieve zin aangevoerd als reden waarom leerling wel leerwegondersteuning behoeft (leerachterstanden en IQ voldoen aan regulier onderwijs, maar de werkhouding is slecht, leerling heeft veel hulp nodig).
 8. De leerling behoeft veel bemoediging en geruststelling, dan gaat het goed.
 9. Leerling heeft steeds wisselend basisonderwijs genoten en heeft daardoor achterstand opgelopen.
 10. Leerling heeft een grote afkeer tegen school, waardoor verzuim groot is. De oorzaken kunnen liggen in problemen met autoriteit (leerkracht), geen aansluiting kunnen vinden bij andere leerlingen en schaamte en frustratie over lage prestaties.
 11. - Leerling is vanwege zijn leeftijd niet toelaatbaar tot het praktijkonderwijs.
 - Er is geen plaats meer op het praktijkonderwijs.
 12. Leerling is vastgelopen in het regulier VMBO.

Bij afwijkingen op een negatief advies Praktijkonderwijs

Bij de categorie IQ/cognitief functioneren wordt over het algemeen weinig toelichting gegeven. De meeste opmerkingen zijn in de trant van:

1. Verschillende intelligentietesten geven verschillende testuitslagen te zien.
2. Leerling heeft weliswaar IQ op de grens met lwo, maar door de didactische achterstand zou hij het daar niet redden.

Verdere opmerkingen worden doorgaans ondergebracht bij overige redenen.

Kanttekeningen bij leerachterstand:

1. Leerling is de leerachterstand aan het inlopen. Wanneer het advies van de RVC lager is dan praktijkonderwijs, wordt door de school aangegeven dat de leerachterstanden weliswaar op de grens zit met ZMLK, maar dat ze het afgelopen jaar grote vorderingen hebben gesignaleerd en dat er dus nog groei is.
2. Leerling zit op basis van de leerachterstanden op de grens met lwo, maar door zijn didactische achterstand zal hij het daar niet redden.
3. Leerling heeft moeite met nauwkeurig werken en presteert daardoor niet goed.
4. Leerling heeft moeite met automatiseren van vaardigheden.
5. Leerling heeft moeite met detailwaarneming.
6. Leerling heeft slechte concentratie.
7. Leerling heeft taal/spraakproblemen.
8. Leerling heeft zwakke viso-motoriek.
9. Leerling kan slechts een ding tegelijk.

Kanttekeningen bij sociaal- emotioneel functioneren:

1. Leerling vindt geen aansluiting bij andere leerlingen, is hierdoor vaak alleen.
2. Leerling heeft een slachtoffergeschiedenis van pestgedrag.
3. Er is een dreigende stagnatie in de persoonlijke ontwikkeling.
4. Leerling heeft een hoge spanningsgevoeligheid bij afnemen van testen.
5. Leerling heeft hoge mate van recalcitrantie; luistert slecht, is koppig.
6. Leerling is snel angstig in onbekende situaties, klapt snel dicht, heeft daardoor veel structuur en aanmoediging nodig; dit vereist een kleine en veilige setting.
7. Leerling vertoont niet-leeftijdsadequaate gedrag.

De argumenten 1, 2, 4, 6 en 7 worden aangevoerd door de school, als een van de redenen waarom een leerling bepaalde achterstanden heeft opgelopen. De school gaat ervan uit dat de leerling het wel kan redden binnen het praktijkonderwijs en niet lager hoeft.

De argumenten 3, 5 en 6 worden aangevoerd door de school, als reden waarom een leerling het niet zal redden op het leerwegondersteunend onderwijs (hoewel gekeken naar het IQ en/of leerachterstand de leerling in het grensgebied voor lwo valt).

Kanttekeningen bij thuissituatie:

1. Leerling kan door uiteenlopende redenen (mishandeling, overlijden ouder etc.) niet meer bij ouders wonen.
2. Leerling krijgt weinig aandacht en steun thuis.
3. Ouders hebben te hoge verwachtingen van leerling.
4. Er speelt ouder-kind problematiek.

De argumenten 1, 2 en 4 worden aangevoerd door de school, als een van de redenen waarom een leerling bepaalde achterstanden heeft opgelopen. De school gaat ervan uit dat de leerling het wel kan redden binnen het praktijkonderwijs en niet lager hoeft.

De argumenten 1, 2, 3 en 4 worden aangevoerd door de school, als reden waarom een leerling het niet zal redden op het leerwegondersteunend onderwijs (hoewel gekeken naar het IQ en/of leerachterstanden de leerling in het grensgebied voor lwo valt).

Kanttekeningen bij medische bijzonderheden:

1. Het hebben van een tijdelijke of chronische ziekte/ gebruik van medicatie
2. slaapproblemen, snel moe zijn
3. motoriek problemen
4. psychosomatische klachten
5. achterblijven van de groei

Kanttekeningen bij overige redenen

1. Discrepantie tussen IQ en vaardigheden;
 - weliswaar een hoog IQ, maar toch te grote leerachterstand
 - weliswaar een laag IQ, maar de leerachterstanden vallen mee
 - IQ uitslag verschillend, afhankelijk van de gebruikte test, tijdstip van testen en gemoedstoestand van de leerling.
 - Disharmonisch IQ profiel van leerling: een discrepantie tussen verbaal en performatief IQ. Voorbeeld is de leerling die op basis van het totaal IQ geïndiceerd is voor ZMLK, maar door een relatief hoog performatief IQ, wordt verwacht dat hij het goed kan redden in het praktijkonderwijs.
 - Leerling heeft een hoge IQ score behaald door nauwkeurigheid, terwijl zijn tempo zeer laag is en daardoor zou hij niet mee kunnen komen in het lwo.
2. Als reden voor de noodzaak van praktijkonderwijs wordt vaak aangegeven dat de leerling veel steun en begeleiding nodig heeft, behoefte aan een kleine klas heeft, dit zou de benodigde veiligheid en structuur geven.
3. Op advies en in overleg met de basisschool, ouders en orthopedagoog/psycholoog wordt er toch een beslissing gemaakt die afwijkt van het advies van de RVC.
4. Werkhouding/ zelfredzaamheid;
 - In positieve zin aangevoerd als reden waarom een leerling de opleiding toch aan zou kunnen (bijvoorbeeld leerling heeft een serieuze, gemotiveerde werkhouding, is goed in staat zichzelf te redden, kan goed geconcentreerd werken).
 - In negatieve zin aangevoerd als reden waarom leerling beter past in het praktijkonderwijs (leerachterstanden en IQ voldoen aan lwo, maar door de slechte werkhouding zal leerling het niet redden daar).
5. Het tempo van de leerling is zeer laag, de leerling heeft overal extra uitleg bij nodig.
6. De leerling heeft veel bemoediging en geruststelling, dan gaat het goed.
7. Leerling heeft steeds wisselend basisonderwijs genoten en heeft daardoor achterstand opgelopen.
8. Leerling heeft een grote afkeer tegen school, waardoor verzuim groot is.
9. Het is een vereiste dat de school dichtbij is.

